PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 80 lir

Leto XXVII. Št. 99 (7887)

TRST, sreda, 28. aprila 1971

VELIKO PRIČAKOVANJE V KAIRU IN TEL AVIVU

Nove perspektive za rešitev krize ob Rogersovem obisku na B. vzhodu?

Nesoglasja med ZDA in Izraelom glede odprtja Sueškega prekopa Ameriški državni sekretar v Londonu na zasedanju SEATO

KAIRO, 27. — Tako v Kairu kot v Tel Avivu vlada veliko pričakovanje za skorajšnji obisk ameriškega državnega sekretarja Williama Rogersa, v obeh prestolnicah pa so mnenja dokaj deljena o perspektivah, ki jih obisk odpira za rešitev bližnjevzhodne krize.

Vsi egiptovski listi posvečajo obisku šefa ameriške diplomacije dolge komentarje na prvih straneh. Popolnoma negativno oceno daje «Al Gumhuria», ki piše, da ima Rogersovo potovanje «imperialistični namen in agresivni značaj». «Al Ahram» pa je mnenja, da ZDA želijo napraviti konec krizi, in to iz štirih razlogov: 1. obstaja nevarnost neposrednega spopada med ZDA in SZ. 2. ZDA so zaskrbljene, ker izgubljajo na prestižu, in ker so njihovi gospodarski interesi na tem področju ogroženi. 3. ZDA se bojijo tudi izolacije od Evrope, ki si želi ponovno odprtje Sueškega prekopa in zahteva zato umik izraelskih čet. 4. ZDA se končno zavedajo, da Egipt razpolaga z zadostno vojaško silo, da bi si lahko zagotovil zmago.

Kairski list v francoščini «Journal d'Egypte» poudarja, da je ves sedanji spor osredotočen okrog izrazov «začasni sporazum» in «ločeni sporazum». Za Egipčane je morebitni dogovor o odprtju kanala začasni sporazum, ki bi ga bilo treba vključiti v sklop globalnega sporazuma za dokončno rešitev krize na Bližnjem vzhodu. V tem pogledu naj bi delni umik izraelskih sil s področja Sueškega prekopa pomenil samo prvo fazo evakuacije vseh zasedenih ozemelj. Američani so v bistvu istega mnenja, medtem ko Izrael ostro loči vprašanje odprtja kanala od širšega vprašanja bližnjevzhodne krize.

V Tel Avivu so uradne reakcije na napoved Rogersovega obiska zelo pozitivne, čeprav obstajajo v političnih krogih resni pomisleki predvsem zaradi možnosti zbližanja med Kairom in Washingotom. O teh pomislekih priča tudi današnja zelo zadržana izjava zunanjega ministra Ebana, ki je dejal, da bo Rogersov obisk «omogočil iskreno in prijateljsko izmenjavo mnenj» ter da bo ameriški državni sekretar lahko dobil točnejšo sliko o «problemih varnosti», na katere se Izrael stalno sklicuje. Eban je zanikal, da bi bile razlike v stališčih med Izraelom in ZDA tako občutne, priznal pa je, da obstaja nesoglasje predvsem glede vprašanja, ali naj gre za «začasni sporazum» ali pa za «ločeni sporazum».

Eban je tudi dejal, da Izrael ne zahteva, da bi Egipt proglasil konec vojnega stanja v zameno za ponovno odprtje prekopa, dodal pa je, da bi bilo treba poskrbeti, da bi ne prišlo ponovno do spopadov. Po njegovem mnenju bi morali doseči časovno neomejeno prekinitev ognja, za kar pa so potrebna pogajanja. Izraelski zunanji minister je izrazil prepričanje, da se mora Jarringovo posredovanje nadaljevati ter trdil, da ni do zastoja v misiji švedskega diplomata prišlo po izraelski krivdi.

Rogersov obisk na Bližnjem vzhodu je bil tudi glavni argument razgovora, ki ga je imel libanonski zunanji minister Hamad s svojim egiptovskim kolegom Riadom. Hamad je dospel danes v Kairo, da bi izmenjal mnenja z egiptovskimi voditelji ter da bi se dogovoril o skupnem stališču, ki naj bi ga arabske države posredovale ameriškemu državnemu sekretarju. Hamad je ob prihodu v Kairo izjavil, da njegova vlada podpira stališče Egipta o bližnjevzhodni krizi.

William Rogers je medtem že zapustil Washington in odšel v London, kjer se je danes začelo zasedanje ministrov SEATO (South East Asia Treaty Organisation). Tu se je Rogers sestal z britanskim zunanjim ministrom Douglasom Homeom, s katerim je imel daljši razgovor o položaju na Bližnjem vzhodu. Na dnevnem redu zasedanja SEATO, ki bo trajalo dva dni, so številna vprašanja, med katerimi razvoj odnosov med Ljudsko republiko Kitajsko in zahodnimi državami ter okrepitev sovjetske prisotnosti v Indijskem oceanu. Poleg Velike Britanije in ZDA so navzoči predstavniki Avstralije, Tajske, Filipinov, Nove Zelandije in Pakistana. Francija ni zastopana, čeprav je članica zavezništva. Kot opazovalec se udeležuje zasedanja tudi južnovietnamski zunanji minister Lam.

William Rogers ob odhodu iz Washingtona v London, kjer se udeležuje zasedanja ministrov SEATO

PREDSEDNIK ZVEZE MLADINE SLOVENIJE JE IMEL SLAVNOSTNI GOVOR

Humana in revolucionarna izhodišča OF v ospredju proslave slovenske mladine

Proslave, ki je bila v dvorani Tivoli pod geslom «Mladina v Osvobodilni fronti», se je udeležilo nad 8 tisoč ljudi in med njimi najvidnejši politični predstavniki ter vsi preživeli udeleženci ustanovnega sestanka OF

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA, 27. Po vsej Sloveniji so bile danes proslave v počastitev 30. obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte. Glavno mesto Slovenije Ljubljana je bila danes že od zgodnjih jutranjih ur v prazničnem razpoloženju. Po ulicah so igrale številne godbe na pihala, medtem ko so desetine avtobusov iz vseh krajev Slovenije dovažali v glavno mesto udeležence današnje osrednje proslave, ki jo je v športni dvorani Tivoli organizirala Zveza mladine Slovenije.

Ob 11. uri dopoldne se je v dvorani zbralo nad 8.000 udeležencev proslave, ki je nosila naslov «Mladina Osvobodilni fronti».

Med udeleženci so bili najvidnejši predstavniki slovenskega političnega in kulturnega življenja. Med njimi predsednik skupščine Sergej Kraigher, predsednik Zveze komunistov Slovenije Franc Popit, predsednik izvršnega sveta Slovenije Stane Kavčič, predsednik republiške konference Socialistične zveze Janez Vipotnik in mnogi drugi. Proslave so se udeležili tudi vsi preživeli udeleženci ustanovnega sestanka Osvobodilne fronte na današnji dan pred tridesetimi leti in sicer: Josip Vidmar, Aleš Bebler, Tone Fajfar, Boris Ziherl in Jože Rus.

Potem ko je godba odigrala slovensko narodno himno «Naprej zastava slave», se je začela proslava, ki jo je s slavnostnim govorom odprl predsednik republiške konference Zveze mladine Slovenije Živko Pregelj, ki je govoril o zgodovinskem pomenu Osvobodilne fronte. Med drugim je tudi poudaril, da bi se odnos do Osvobodilne fronte lahko kaj hitro spremenil v njeno nasprotje, če bi zapustili in pozabili njena revolucionarna načela. Njena poglavitna, globoko humana in revolucionarna izhodišča, kot so vera v človeka, nujnost jasnega programa in socialna vsebina narodne svobode, vse to so danes živi in nič manj važni za pomembni sestavni deli programa Osvobodilne fronte.

Mnogo bolj, kot kdajkoli poprej, imamo danes možnost, da si sami začrtamo pot lastnega napredka, je dejal Pregelj, kajti uresničenje enakopravnosti narodov v jugoslovanski skupnosti je še vedno naša odločna zahteva. Osvoboditev vsakega naroda je cilj vseh naprednih sil, tako kot je pripadnost nekemu narodu sestavni del človekove celovitosti. Zato je razvijanje samoupravnih odnosov zahteva, ki vsebuje osvobajanje slovenskega naroda, njegovo notranjo enotnost in povezovanje. Po besedah Živka Preglja je potrebno ugotoviti, kaj je v danem trenutku dejansko progresivno, kaj pelje k samoupravnemu socializmu, ali kaj je po drugi strani samo poskus nasprotnikov, da bi si ustvarili monopol pri odločanju in zaščitili svoje interese. Samo tako če se bomo krepko povezovali z naprednimi silami, ostalih jugoslovanskih narodov in narodnosti, bomo lahko ustvarjali načelo proletarskega internacionalizma, je dejal Pregelj.

Ustavnih sprememb nismo začeli, je nadaljeval Pregelj, zato ker bi nekdo želel kakšne nove ustavne formulacije. Spremembe so izšle iz nujne potrebe našega nadaljnjega družbenega in gospodarskega razvoja, ki je v dosedanjih ustavnih okvirih prišel v nerazrešljivo situacijo, v kateri smo danes. Nova ustavna določila bodo torej prispevala k ustvarjanju takih pogojev, v katerih se bomo bolj učinkovito bojevali s problemi, ki jim v preteklosti nismo bili kos. Odločilna vloga republik in pokrajin, in nov odnos do osebnega dela, to so poleg drugega pogoji, ki dajejo delovnemu človeku v roke možnosti za samostojno urejanje in določanje njegove usode.

Po govoru se je razvil kulturni program, na katerem so, poleg mladih slovenskih dramskih umetnikov sodelovali tudi simfonični orkester RTV Ljubljana, godalni orkester Jugoslovanske armade, partizanski invalidski pevski zbor, akademski pevski zbor «Tone Tomšič» in mladinski pevski zbor šole «Riharda Jakopiča».

DRAGO KOŠMRLJ

Danes izide dnevnik «Il Manifesto»

RIM, 27. — Jutri bo v kioskih novi dnevnik «Il Manifesto». V uvodniku razlaga poslanec Pintor, zakaj so izdali ta list in pravi, da gre za iste razloge, zaradi katerih je prišlo do delavskega in študentskega upora v zadnjih letih. Pintor pravi, da teži na velikih organizacijah delavskega gibanja stara iluzija reformizma, ki je že pred petdesetimi leti pripeljala k tragičnemu porazu. Nato je mnenja, da je treba ustvariti novo revolucionarno silo.

OKREPLJENA SINDIKALNA DEJAVNOST

Danes stavka železničarjev in zapora trgovin v Italiji

Zdravniki so preklicali vsedržavno stavko - Sestanek predstavnikov vlade s trgovci - Napovedana stavka hotelskih uslužbencev

RIM, 27. — Za jutri je bila potrjena stavka uslužbencev podjetij, ki delajo za železniško upravo ter istočasno tudi solidarnostna stavka vseh železničarjev. Stavko so soglasno proglasile vse sindikalne organizacije, ker ni bil predložen vladni zakonski predlog, da bi ukinili ta podjetja ter da bi vse uslužbence vključili v organik državnih železnic.

Uslužbenci prizadetih podjetij bodo stavkali ves dan. Vsi ostali železničarji pa skupno uro in pol, tako da se bodo vlaki ustavili: od 9.30 do 10, od 15.30 do 16 in od 22.30 do 23, pri čemer so možne spremembe za deset minut v skladu s potrebami prometa. Stalno zaposleno osebje pa bo stavkalo pol ure pred zaključkom svoje izmene. Ministrstvo za promet je sporočilo, da bodo jutri sicer vozili vsi vlaki, da pa bo povsem logično prišlo do resnih zamud osebnega ter do težav pri blagovnem prometu.

Po vsej Italiji, z izjemo Rima in nekaterih drugih krajev, bo jutri zapora vseh trgovin, javnih lokalov, tobakarn ter prodajalcev bencina. V Trstu bo zapora izvedena na poseben način. Zaporo je proglasila Confcommercio, ki zahteva od vlade vrsto ukrepov in predvsem hitro odobritev novega zakona o trgovini, revizijo norm glede pričetka trgovske dejavnosti, ureditev sistema licenc, nove urnike, določitev tedenskega počitka ter zmanjšanje odstotka IVA (novega potrošnega davka na dodatno vrednost, ki bo zamenjal v okviru davčne reforme sistem IGE).

V poslanski zbornici je danes komisija za industrijo, trgovino in obrtništvo na zakonodajni seji že odobrila nov zakonski predlog, ki se nanaša na ureditev trgovine in ki zanima preko milijon trgovskih obratov. Ta zakon spada v okvir zahtev jutrišnje zapore in ga mora sedaj odobriti še senat. Zakon predvideva dve osnovni načeli: predvsem se ne more nihče ukvarjati s trgovino brez minimalnih strokovnih in moralnih usposobljenosti, ukinjajo se občinske licence ter bodo morali trgovci, ali napraviti usposobljenostni izpit pri trgovinskih zbornicah, ali pa dokazati, da so se z določeno trgovsko dejavnostjo ukvarjali najmanj dve leti. Poleg tega bodo morale občine pripraviti načrt razvoja prodajnih točk, ki naj upošteva predvideno naraščanje popraševanja prebivalstva.

Predsednik vlade Colombo je danes vodil medministrsko sejo, na kateri so bili prisotni ministri Russo, Preti in Gava in ki so proučili vprašanja, ki zanimajo trgovce. Po sestanku je minister Gava sprejel predstavnike Confcommercio, FIPE in Confesercenti, katerim je v imenu vlade izjavil:

1. Zakonski predlog o ureditvi trgovske dejavnosti je danes odobrila na zakonodajnem zasedanju komisija poslanske zbornice.

2. Zakonski predlog o tedenskem počitku, oziroma o obvezni zapori javnih obratov, je že odobrila komisija za notranje zadeve na zakonodajnem zasedanju.

3. Zakonski predlog o pričetku trgovske dejavnosti obravnava posebna komisija za najemnine, kar tudi velja glede druge komisije, ki se ukvarja z delovnimi urniki trgovskih obratov.

4. Vlada je pripravljena priznati glede IVA forfetarne obdavčitve, tako da se bo poenostavilo knjigovodstvo.

Minister Gava je nato izjavil, da so pripravljeni poglobiti vsa perečа vprašanja s predstavniki kategorije, tako da se uskladijo interesi trgovcev z interesi potrošnikov. Predstavniki omenjenih organizacij pa so izjavili, da so pripravljeni, da nadaljujejo razgovore na ministrstvu.

Jutri dopoldne bodo zdravniki ambulatorijev prekinili stavko, ki bi se morala zaključiti v četrtek. Okrog 12.000 zdravnikov je protestiralo proti osnutku zdravstvene reforme, češ da krši načela zdravniškega poklica. Do prekinitve stavke je prišlo po razgovoru s podtajnikom Rampo, ki jim je sporočil, da bo v petek sprejel njih delegacijo minister za delo Donat Cattin.

Sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL pa so danes izrazile zaskrbljenost in pomisleke glede stavke zdravnikov, češ da gre za politične ocene zdravstvene reforme, s katerimi se ne morejo strinjati. Sindikati pravijo, da je resnična vloga zdravnikov zaščitena z bistveno reformo, pri čemer pa je treba zavrniti manevre skupin, ki skušajo ohraniti nesmiselne privilegije, špekulacije ter metode, ki so v škodo zdravstvenih zavarovancev.

Sindikalni uslužbenci hotelske industrije so za 10. in 11. maj proglasili novo 48-urno stavko, poleg tega pa 48 ur ločenih stavk, ki jih bodo izvedli po navodilih pokrajinskih sindikalnih organizacij od 30. aprila do 15. maja. Včeraj bi se morala pričeti pogajanja za obnovitev delovne pogodbe, združenje hotelirjev pa je razgovore zavrnilo.

V Pordenonu so se danes sestali na združenju industrijcev predstavniki ravnateljstva podjetja Zanussi s sindikalnimi organizatorji. Predstavniki podjetja so povedali, da bodo morali postaviti v integracijsko blagajno za tri ali štiri mesece 900 uslužbencev elektronskega oddelka. Dejali so tudi, da so težave vedno večje ter da obstaja nevarnost za možnost prodaje na tujih tržiščih.

KAIRO, 27. — List «Al Ahram» poroča, da bo belgijski zunanji minister Pierre Harmel junija letos uradno obiskal Kairo, kjer bo imel razgovore z egiptovskimi voditelji. V Egiptu se bo Harmel zadržal tri dni. To bo prvi obisk nekega belgijskega zunanjega ministra v Kairu.

RAZGOVOR O PEREČIH VPRAŠANJIH TISKA

Colombo je sprejel predstavnike časnikarjev

Predlogi o rešitvi kritičnega stanja gradbene industrije

RIM, 27. — Predsednik vlade Colombo je danes sprejel v palači Chigi člane izvršnega odbora vsedržavne federacije italijanskega tiska, katere tajnik je tržaški novinar Luciano Ceschia. Predstavniki časnikarjev so mu obrazložili predloge glede zakonskega osnutka, ki ga je izdelala vlada in ki se nanaša na založništva dnevnega tiska.

Po sestanku je izdalo časnikarsko združenje sporočilo, v katerem pravi, da je predsednika vlade najprej pozdravil predsednik združenja Adriano Falvo, nato pa je Luciano Ceschia obrazložil Colombu bistvene predloge časnikarjev za podporo založništva dnevnega tiska. Ceschia je dejal, da gre za koncept, da tisk vrši javno službo ter da je zaradi tega treba premostiti sedanjo krizo in omogočiti založniški industriji avtonomno dejavnost.

Ceschia je nadaljeval, da je treba popospeševati gospodarsko neodvisnost in stabilnost manjših podjetij, zato da se učinkovito zoperstavi zaskrbljujoči težnji osredotočenja listov ter da se brani večstransko obveščanje. Dosedanji predlogi ne rešujejo vseh teh vprašanj, vendar pa gre za prvi korak k organski reformi, ki predstavlja predpogoj za stvarno svobodo tiska.

V skladu s temi načeli je časnikarsko združenje pripravilo naslednje predloge: 1. Ukrepe za olajšani kredit na osnovi mehanizma, ki ga predvideva zakon v korist male in srednje industrije. 2. Olajšanje socialnih bremen s podporo v višini 4 milijard lir, ki naj jo upravlja časnikarska bolniška blagajna in ki naj se jih razdeli s kriteriji podpore malim in srednjim podjetjem. 3. Ustanovitev rotacijskega sklada, ki naj bo dodatek in ne zamenjava olajšanju socialnih bremen. 4. Obnovitev norm v korist listov političnega, gospodarskega, sindikalnega, kulturnega in verskega značaja ter v korist novinarskih zadrug. Poleg tega naj se tem listom v celoti povrnejo stroški za papir do prvih šest strani. 5. Uveljavljanje mehanizma razdelievanja oglasov državne uprave in javnih ustanov v korist manjših in srednjih založb. 6. Razširitev obveznosti zaposlitve časnikarjev v tiskovnih uradih javne uprave. 7. Večja reprezentativnost pri komisijah glede založništva.

Tajnik Ceschia je nato opozoril predsednika vlade na nujnost, da se ohrani avtonomija in neodvisnost časnikarskega zavoda za socialno zavarovanje.

Ožji odbor parlamentarne komisije poslanske zbornice za javna dela je danes pričel izdelovati dokončen osnutek zakonskega predloga o reformi stanovanjske politike in to na osnovi osnovnih načel, glede katerih so se dogovorili v preteklih dneh. Člani komisije nameravajo čimprej predati predlog v razpravo v zbornico.

Takoj potem pa naj bi komisija na zakonodajnem zasedanju preučila krajši zakonski predlog, ki bo vseboval določila v korist gradbene industrije. Gre za nekatere ukrepe fiskalnega značaja, kot tudi za tehnične izboljšave, tako da bi olajšali postopek za izkoriščanje pasivnih ostankov ministrstva za javna dela. Ta zakon bo veljal samo do 31. decembra letošnjega leta, ko bo reforma gradbene politike že stopila v veljavo. Istočasno pa so se tudi dogovorili, da povezujejo sprejemanje tega manjšega zakona v senatu z istočasno odobritvijo širšega zakona o reformi gradbene politike v poslanski zbornici.

O tem vprašanju so se danes sestali v poslanski zbornici predstavniki demokristjanskih poslancev s predsednikom vlade Colombom.

Skupina ameriških pacifistov v West Potomac Parku v Washingtonu, kjer se v teh dneh udeležuje masovnih demonstracij proti vojni v Vietnamu

Zaključena preiskava o atentatih v Milanu in Rimu 1969. leta

Preiskovalni sodnik obdolžuje pokola Valpredo in skupino anarhistov «22 marzo»

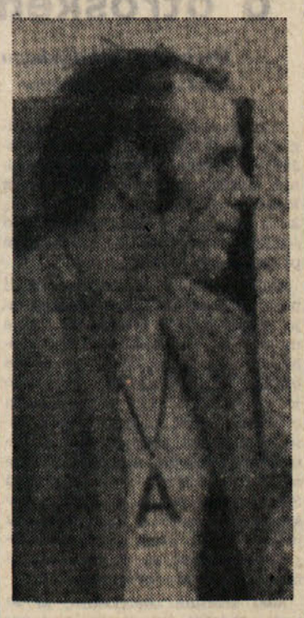

Pietro Valpreda

RIM, 27. — Preiskovalni sodnik Ernesto Cudillo je zaključil preiskavo o pokolu v Milanu in o atentatih v Rimu, ki je trajala dobro leto ter je danes vložil na sodišču obtožnico. Preiskovalni sodnik je mnenja, da so organizirali in izvršili dinamitne napade v Banca Nazionale dell'Agricoltura v Milanu, v Banca Nazionale del Lavoro v Rimu ter na spomeniku neznanega vojaka v Rimu Pietro Valpreda, Mario Merlino, Emilio Borghese in Roberto Gargamelli.

V bistvu gre za iste ugotovitve, do katerih je prišel že namestnik javnega tožilca Vittorio Occorsio.

Tudi v sedanji obtožnici se navaja za glavnega krivca Pietra Valpredo, za katerega se pravi, da je kriv pokola v Milanu, med katerim je 12. decembra 1969. leta izgubilo življenje 16 oseb, 80 pa jih je bilo ranjenih. Od obtožencev so glede Emilia Borgheseja ugotovili, da ni povsem priseben in da zaradi tega tudi ne more biti obsojen na najvišjo kazen, ki jo za navedene zločine predvideva kazenski zakonik. Emilio Borghese je sin sodnika kasacijskega sodišča.

Obtožnica ima 252 strani ter so prve posvečene naštevanju imen obtožencev ter žrtev. Nato je govor o osebnih krivdah, v nadaljevanju pa se obravnava skupino «22 marzo», glede katere se priznava, da gre za izključno člane skrajne desnice, ki pa naj bi se približali stališčem študentskega gibanja in levice.

Italijansko-avstrijsko zasedanje časnikarjev o Tirolski

BOCEN, 27. — Danes se je pričelo mednarodno italijansko - avstrijsko zasedanje novinarjev, ki se ukvarjajo z južnotirolskim vprašanjem. Do zasedanja je prišlo na pobudo «International Press Institute» in je to že drugo zasedanje, saj je bilo lani od 24. do 25. aprila v Zürichu. Obravnavajo različna jezikovna in upravna vprašanja, televizijsko povezavo Južne Tirolske z Avstrijo, ustanovitev univerze ter način, kako lahko tisk, radio in TV sodeluje pri iskanju rešitve odprtih vprašanj. Na zasedanju je prisotnih 24 novinarjev najpomembnejših italijanskih in avstrijskih dnevnikov, tiskovnih agencij ter radijskih in televizijskih postaj.

Parri rimskim študentom

RIM, 27. — Na rimski univerzi je danes govoril senator Ferruccio Parri o sedanjem pomenu izkušenj odporniškega gibanja. Prisotni so bili številni študentje ter profesorski zbor, pri čemer je bilo značilno, da so se vsi posedli brez formalnosti v iste klopi. Parri je dejal, da je italijanska ustava še sedaj veljavna glede svojih osnovnih določil. Kljub žrtvam generacije, ki je toliko pretrpela, pa je treba sedanjo stvarnost znatno popraviti in prav to je naloga mladih ljudi. Na vprašanje, na kakšen način, je odgovoril, da morajo postati ljudje, da morajo poslušati svojo lastno zavest ter pri tem upoštevati socialno okolje, v katerem se živi, se študira, se dela in se vzgaja. Študenti so bili vidno ganjeni, ko je Parri govoril o likih odporniškega gibanja, kot so Matteotti, Gramsci, Amendola, bratje Roselli, Gobetti, Don Minzoni in drugi. Nato je nadaljeval: «Danes bi mladi napravili to, kar so naredili mladi včeraj, če bi se znašli v enakih okoliščinah.

AKRA, 27. — Italijanski zunanji minister Aldo Moro je danes prispel v Gano, kjer se je sestal z vršilcem dolžnosti ministrskega predsednika. Jutri bo nadaljeval svoje potovanje po afriških državah in bo obiskal glavno mesto Nigerije Lagos.

Jugoslovanski duhovniki obsodili ustaški napad

SARAJEVO, 27. — V Sarajevu je bila danes letna skupščina združenja katoliških duhovnikov «Dobri pastir», ki že dvajset let uspešno deluje za ureditev odnosov med Cerkvijo in državo. Delo skupščine so spremljali tudi podpredsednik republiškega izvršnega sveta dr. Šunić in drugi družbeno - politični funkcionarji republike in mesta ter zastopniki drugih verskih skupnosti. Na skupščini so med drugim obsodili pisanje posameznih katoliških časopisov v inozemstvu o Jugoslaviji, za katero je rečeno, da nima ničesar skupnega z resnico in krščanstvom. Člani združenja so poudarili pomen bratstva in enotnosti, ostro obsodili terористične napade na jugoslovanske zastopnike in državljane v inozemstvu.

Aretacije v Španiji

ORENSE (Španija), 27. — Španska policija je aretirala v mestu Orense enajst članov «delavskih komisij», ki jih obtožujejo «prevratniškega delovanja». Španske oblasti so sporočile, da so aretiranci komunisti». Deset so prijavili sodnim oblastem, enega pa, slikarja Jaimeja Quesada, so po dolgem zaslišanju izpustili na svobodo.

Aretirance, pri katerih so baje našli veliko propagandnega materiala, obtožujejo, da so pripravljali «prevratniške manifestacije».

Ostri partizanski napadi v Južnem Vietnamu

Razstreljeni ogromni skladišči goriva in municije v Da Nangu in Qui Nhonu - 45.000 ameriških vojakov doslej ubitih v Vietnamu

SAJGON, 27. — Sile Fronte za narodno osvoboditev Južnega Vietnama so v zadnjih dneh znatno okrepile svoje delovanje ter napadle številne ameriške in kolaboracionistične baze v različnih predelih države. Napad je zajel tudi tri med največjimi ameriškimi oporišči: Da Nang, Cam Ranh (kakih tristo kilometrov severovzhodno od Sajgona) in Camp Eagle (650 kilometrov severno od prestolnice). Človeške žrtve so imeli Američani samo v Cam Ranhu, v ostalih dveh bazah pa je napad povzročil veliko materialno škodo. V Dan Nangu so partizani razstrelili skladišče, v katerem je bilo 680.000 litrov goriva za letala.

Partizani so preteklo noč napadli tudi ogromno južnovietnamsko skladišče municije v obalnem mestu Qui Nhon ter uničili 700 ton bomb in 20 ton druge municije.

Hudi boji potekajo v teh dneh tudi v Kambodži posebno na državni cesti številka 4, ki povezuje prestolnico Phnom Penh s pristaniščem Sihanukvillom (sedaj Kampong Som). To cesto, ki je za Lon Nolov režim življenjske važnosti, saj je Sihanukville najvažnejše pristanišče v državi, kjer so tudi edine čistilnice nafte, že več mesecev nadzorujejo partizani. Pučistična vojska je v zadnjih mesecih sprožila že vrsto ofenziv, ki pa so bile vse kljub močni podpori ameriških in južnovietnamskih letal in helikopterjev neuspešne. Približno pred enim mesecem so se oddelki lutkovnega režima po hudem bombardiranju povzpeli do prelaza Pič Nil, s katerega so se partizani umaknili. Ti oddelki so sedaj popolnoma obkoljeni, iz Phnom Penha pa pošiljajo vsak dan nove vojaške okrepitve, ki naj bi razbile obroč osvobodilnih sil.

Na tej cesti so partizanski oddelki napadli danes zjutraj komunikacijski center v Ang Snoulu, samo 20 kilometrov od Phnom Penha, od koder koordinira Lon Nolova vojska operacije proti partizanom. Sihanukovi oddelki so vdrli v center ter ubili svet kamboških vojakov.

V Sajgonu so objavili uradna poročila o ameriških zgubah v vietnamski vojni od njenega začetka do danes. V boju je bilo ubitih 45 tisoč Američanov, kar pomeni 11.371 več kot med vojno v Koreji in samo 5.813 manj kot v prvi svetovni vojni. Drugih 9.459 ameriških vojakov je v Indokini umrlo zaradi nesreč ali bolezni, tako da je skupno število ameriških žrtev na azijskem Jugovzhodu od 1. januarja 1961 do danes več kot 54 tisoč.

V istem času so Američani imeli tudi 298 tisoč ranjencev, kar je približno 85 tisoč več kot v prvi svetovni vojni in dvakrat več kot v Koreji. Po ameriških podatkih o zgubah nasprotnikov pa je od začetka intervencije ZDA v Vietnamu umrlo 737 tisoč «komunistov».

OB SPLOŠNI STAVKI TRGOVCEV V ITALIJI

Ugasnjene luči v izložbah za pravično davčno politiko

V Trstu bodo trgovine odprte, a brez svetlobne reklame in s spuščenimi roletami Železničarji bodo trikrat prekinili delo - Zdravniki so preklicali stavko

Po vsej Italiji bodo trgovci na drobno vseh vrst izvedli enodnevno zaporo svojih prodajaln, ker protestirajo proti predvideni vladni preosnovi davčnega sistema in zahtevajo s pravično davčno reformo tudi znižanje cen in nekaj več kisika mali trgovini.

Zaradi tega pa so stališča med posameznimi zvezami trgovcev, točneje velikih in malih, popolnoma nasprotna v svoji vsebini. Tretje stališče pa končno zagovarja zveza zadrug, ki ga objavljamo na drugem mestu.

V Trstu bo stavka drugačnega značaja. Po sporazumu med zvezami trgovcev v Trstu (kot v Rimu) ne bodo izvedli pravcate stavke (ali zapore), temveč le «svetlobni protest», ki v ničemer ne bo prekinil navadne trgovinske dejavnosti. Ugasnjene bodo svetlobne reklame, izložbe bodo za spuščenimi navojnicami in ugasnjene bodo vse luči, razen notranjih, ki služijo lastniku in prodajalcem.

Zakaj so se tržaški trgovci opredelili za tako obliko protesta? Mislimo predvsem zato, ker bi v takem primeru izgubili veliko več, kot njihovi stanovski tovariši v drugih mestih Italije. Del kupcev je v Trstu z onstran meje in teh bi naslednjega dne ne nadomestili. Prav tako pa bi trgovci v Trstu ne mogli nadoknaditi naslednjega dne običajnih kupcev, ker bi jim «marketi» takoj za mejo delali neusmiljeno konkurenco.

Od tod torej ta sklep, ki ne bo prizadel ne kupcev ne trgovcev, pač pa le odvzel mestu običajen videz, saj bo zvečer na ulicah edina razsvetljava občinska, medtem ko bo po pločnikih tema.

Stavkali bodo tudi železničarji, in sicer na razčlenjen način. Kdor misli jutri odpotovati z vlakom, si mora pač pričakovati, da bo prišel v kraj, kamor je namenjen, z dobršno zamudo.

Železničarji bodo prekinili svoje delo trikrat: od 9.30 do 10. ure, od 15.30 do 16. in od 22.30 do 23. ure.

Stavko pa so preklicali zdravniki bolniških blagajn, ki bodo danes redno sprejemali bolnike v uradnih urah.

Seja obč. sveta v Dolini

V Dolini je bila sinoči seja občinskega sveta, ki je v glavnem razpravljal o občinskem regulacijskem načrtu in o drugih upravnih zadevah. Podrobneje bomo poročali v jutrišnji številki.

Te dni v Rižarni mnogo obiskovalcev

Te dni si je ogledalo Rižarno mnogo meščanov in podeželanov, zlasti pa mladine in učencev ter dijakov italijanskih in slovenskih šol ob spremstvu učiteljev in profesorjev, ki so morali odgovarjati na vprašanja radovednih otrok o osvobodilnem boju, o partizanih in esesovskih zločincih, o koncentracijskih taboriščih, zlasti pa o žrtvah Rižarne.

Razveseljivo je, da so organizirale obisk Rižarne tudi mnoge italijanske šole. Računajo, da je od sobote do ponedeljka obiskalo Rižarno okrog 1.500 učencev in dijakov raznih šol.

Učenci neke slovenske šole so v počastitev žrtev zapeli pesmico pred celicami, kar je globoko ganilo ljudi, Slovence in Italijane, ki so bili tedaj v Rižarni. Ko pridejo v Rižarno prinesejo otroci cvetje in krasijo s cvetjem zlasti celice.

Opazili smo, da mnogi starši pripeljejo s seboj otroke in da prihajajo na ogled Rižarne meščani, ki o Rižarni do sedaj niso vedeli skoraj nič.

Opozarjamo, da je Rižarna odprta vsako nedeljo in praznik od 10. do 13. ure, v soboto, 1. maja in v nedeljo, 2. maja pa bo odprta od 8. do 18. ure.

Obvestilo vojaškim obveznikom

Po vseh italijanskih občinah so 20. aprila objavili razglase o pozivih v vojsko mladeničev, ki so bili rojeni v drugem štirimesečju leta 1951. Odhod za odslužitev vojaškega roka se bo začel 5. junija. Obrambno ministrstvo opozarja vojaške obveznike, naj dobro preberejo razglas, in pripominja, da zapade 30. aprila rok za predložitev prošenj za oprostitev vojaške službe.

V OKVIRU VSEDRŽAVNEGA PROTESTNEGA GIBANJA

Zadruge za demokratizacijo razpečevalne mreže v državi

Zahtevajo zmanjšanje davčnega bremena na prehrambeno blago

Deželni odbor vsedržavne zadružne zveze je v sodelovanju z združenjem Federcoop iz Trsta, Gorice, Vidma in Pordenona organiziral pretekle dni poseben sestanek v Vidmu, na katerem so obravnavali sklep združenja italijanskih upravljavcev javnih lokalov (Confesercenti) in združenja trgovcev (Confcommercio) o današnji zapori vseh svojih obratov.

Zadrugarji sodijo, da se današnje gibanje poraja iz dejanskih težav, v katere se čedalje bolj pogrezajo neodvisni operaterji zaradi postopnega naraščanja moči monopolističnih in špekulativnih organizacij na področju razpečevanja raznega blaga. Težave so toliko večje, ker prizadete kategorije ne morejo računati na zakonske in predvsem kreditne osnove, ki bi mogle pospešiti demokratizacijo teh dejavnosti. Konsumne zadruge so že večkrat objasnile svoja stališča tako v zvezi s posameznimi problemi, kakor tudi s splošno potrebo po preosnovi italijanskega gospodarstva v skladu z interesi delavskih množic. Tako izražajo tudi o današnjem gibanju trgovcev in upravljavcev javnih lokalov pozitivno mnenje, saj je to gibanje naperjeno proti delovanju monopolov na področju trgovine in ker hkrati zasleduje cilje splošne demokratizacije razpečevalne mreže.

Konsumno zadrugarstvo zahteva otipljivo skrčenje gradbene rente in njene teže pri določanju razpečevalnih stroškov, saj imajo potrošniki od tega le škodo. Zadrugarji zahtevajo pravičnejše določanje najemnine za poslovne prostore, revizijo zakona o davčni preosnovi pred senatom in ustreznejšo porazdelitev davčnega bremena med posredne in neposredne davke. Zadrugarji nadalje zahtevajo, naj bi pristojne oblasti odpravile obdavčitev IVA na prehrambeno blago in na storitve, brez katerih je nemogoč razvoj italijanskega občestva. Prav tako zahtevajo zmanjšanje davčnega bremena na prehrambeno blago vsakdanje potrošnje in odpravo «Pretijevega» sklepa v zvezi s trošarino.

Kar zadeva zaporo trgovin, pa zadružna zveza ugotavlja, da medtem ko bodo javni lokali in trgovine v ostali Italiji ves dan zaprti, se bo protestno gibanje v Trstu in v deželi izrazilo le z zaporo izložb in ugasitvijo reklamnih napisov. Tudi bencinske črpalke bodo pri nas obratovale in bodo le ugasile svetlobne napise.

SG

Poziv Kmečke zveze pridelovalcem oljk

Kmečka zveza obvešča vse pridelovalce oljk, da so na razpolago tiskovine za državni prispevek. Vabi jih zato, da se čimprej oglasijo v njenih uradih, da jih izpolnijo in oddajo prošnje, na podlagi katere bodo dobili dodatek približno 270 lir za kg olja, ki so ga iztisnili iz pridelka oljk.

S seboj naj prinesejo potrdilo oljarne, kjer so oljke stiskali in po možnosti katastrske izvlečke parcel, na katerih gojijo oljke.

Rok za vložitev prošenj zapade 30. aprila. Zato pozivamo upravičence, da se oglasijo pravočasno.

Tajništvo Kmečke zveze

Prometna nesreča agenta javne varnosti

Včeraj popoldne se je 39-letni agent cestne policije Vincenzo Astore peljal s policijskim motorjem «guzzi» po državni cesti 58 proti Opčinam, ko je vozilo, verjetno zaradi oljnatega madeža, zdrknilo tako, da se je agent z motorjem vred zvrnil na tla ter se pri padcu popraskal po čelu, levem komolcu in obeh kolenih.

Agenta so z osebnim avtomobilom odpeljali v glavno bolnišnico, kjer pa so mu le dali prvo pomoč in ga odslovili s prognozo okrevanja v 10 dneh.

Prispevajte za šolo-spomenik v Cerknem!

Sporočilo šolskega skrbnika

Razpis natečaja za učitelje in profesorje

Republiški sekretariat za prosveto in kulturno SR Slovenije razpisuje na podlagi jugoslovansko - italijanskega sporazuma o kulturni izmenjavi z dne 21. julija 1964 in kasnejših dodatnih sporazumov, sklenjenih v mešanem jugoslovansko - italijanskem odboru, predvidenem v 8. členu specialnega statuta, priloženega k londonskemu sporazumu z dne 5. oktobra 1954, natečaj za podelitev šestih štipendij za študij in izpopolnitev slovenskega jezika in literature pri univerzi v Ljubljani za akademsko leto 1971-72.

Vsaka od navedenih štipendij znaša 10.000 din za celotno akademsko leto in se izplačuje v mesečnem znesku 1000 din od oktobra 1971 do junija 1972. Štipendije so namenjene pripravi in specializaciji učiteljev osnovnih in srednjih šol s slovenskim učnim jezikom na področju pod italijansko upravo ter tistih oseb, ki želijo poučevati na navedenih šolah.

Prošnje za dodelitev zgoraj navedenih štipendij lahko vložijo pripadniki slovenske narodnostne skupine, ki imajo diplome srednje šole ali višjo diplomo. Prošnje lahko vložijo tudi tisti, ki so že eno akademsko leto dobivali štipendijo in jim je za dokončanje študija potrebno še enoletno bivanje v Ljubljani. V takem primeru mora kandidat za štipendijo predložiti potrdilo o opravljenih izpitih.

Nekolkovane prošnje s kratkim življenjepisom prosilca in ustreznimi podatki zlasti o dokončanem študiju in o morebitni dosedanji službi, naj prosilci vlože pri šolskem skrbništvu v Trstu do 20. maja 1971.

Izid razpisa bo pravočasno sporočen vsem udeležencem.

● **Danes bo plenarna seja tržaške federacije KPI o «24. kongresu komunistične partije Sovjetske zveze».** Govoril bo tajnik milanske federacije in član glavnega odbora Giovanni Cervetti, ki se je z delegacijo KPI udeležil kongresa sovjetske partije.

Tuta v SK

V Slovenskem klubu je včeraj v čimbolj strnjeni, zato pa nekoliko hermetični obliki poskusil orisati stališča mladih do sodobne družbe Igor Tuta, ki je član novonastale «Mladinske skupine» v okviru Slovenske skupnosti. Skupina že nekaj časa objavlja krajše razprave in opredeljuje svoje poglede na dogajanje pri nas in v svetu včeraj pa je Tuta nekaj teh misli, ki pa so v glavnem izšle od njegovih spoznanj in soočanja s stališči drugih, prikazal obiskovalcem SK, med katerimi smo opazili ob priložnosti tudi več mladine.

Tuta je — če je sploh mogoče strniti njegovo že itak strnjeno izvajanje — zagovarjal nujnost «tveganja», ki gleda v bodočnost in odklonil «ohranjanje» starega, dogem, totalitarizma. Dejal je, da mladi odklanjajo poplitvenje v potrošniški družbi in iščejo dialoga. Zagovarjal je vsebinsko srečanje med osnovnima idejnima prvinama človeštva — krščanstvom in marksizmom v njunih prvotnih oblikah.

Opredelil je trojno stališče mladine: ohranjanje, spreminjanje ali rušenje struktur in zagovarjal stališče, da sta zadnji dve možnosti v svoji raznolikosti pozitivni. Ob koncu je Tuta pozitivno ocenil nastanek skupine «Matija Gubec»

st. s.

Slovensko gledališče v Trstu
KULTURNI DOM

DANES, 28. t. m. ob 20.30 **(abonma mladinski v sredo)**
v četrtek, 29. t. m. ob 20.30 **(abonma mladinski v četrtek)**
v petek, 30. t. m. ob 20.30 **(abonma red A)**
v nedeljo, 2. maja ob 16. uri **(abonma okoliški)**

ZADNJA PREMIERA V SEZONI 1970 - 71

Vitaliano Brancati

RAFFAELE

(komedija v treh dejanjih s prologom)

Režija: JOŽE BABIČ

Avtobusa za predstavo «Raffaele» dne 2. maja 1971 ob 16. uri:
Avtobus št. 1: Trnovca 14.45, Prečnik 14.50, Cerovlje 14.55, Vižovlje 15.00, Sesljan 15.05, Nabrežina 15.15, Prosek 15.20, Kontovel 15.20.
Avtobus št. 2: Veliki Repen 14.40, Briščki 14.45, Mali Repen 14.50, Zgonik 15.00, Salež 15.05, Sv. Križ 15.10.

Prodaja vstopnic vsak dan od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstave, ob nedeljah in praznikih eno uro pred pričetkom pri blagajni Kulturnega doma.

PD VESNA — KRIŽ

priredi v petek, 30. t. m. z začetkom ob 20. uri v Ljudskem domu

kulturni večer

Nastopili bodo: mladinska godba iz Križa, «Nuovo canzoniere Triestino» in pevski zbor Vesna.

Vstop prost!

Krajevna Zveza partizanov in prosvetno društvo v Bazovici priredila v četrtek, 29. aprila 1971 ob 20.30 v Bazoviškem domu predavanje o nastanku, delovanju in vlogi OF. Predaval bo tovariš **Boris Race - Žarko.**

Ob 30. obletnici ustanovitve Osvobodilne fronte se želimo pokloniti temu zgodovinskemu dogodku.

Vljudno vabljeni!

ZDRUŽENJE STARŠEV DIJAKOV DRŽAVNEGA ZNANSTVENEGA LICEJA FRANCE PREŠEREN V TRSTU

priredi

danes, 28. aprila drugi ciklus vzgojnostnih predavanj.

Za starše bo govoril o temi:

MLADOST IN SPOLNOST

znani pedagog prof. **Franc Pediček.**

Predavanje bo v telovadnici na Vrdelski cesti.
Začetek ob 20. uri.

IŠČEMO «KRAŠKI PAR»

Zadruga «Naš Kras» poziva fante in dekleta, ki bi se hoteli poročiti na Kraški ohceti 12. septembra letos, da se prijavijo do 15. maja. Svoje ime in priimek naj pošljejo na zadrugo «Naš Kras», Veliki Repen 31 ali pa naj se osebno zglasijo ob nedeljah in praznikih v Kraški hiši.

Odbor
zadruge «Naš Kras»

Gledališča

VERDI

V četrtek ob 21. uri bo v gledališču Verdi peti koncert spomladanske simfonične sezone. Orkester gledališča Verdi bo dirigiral George Aleksander Albrecht s sodelovanjem solista violinista Salvatoreja Accarda.

Program obsega uverturo iz Weberjeve opere «Obvladovalec duhov», drugi koncert za violino in orkester Bele Bartoka in Brahmsovo drugo simfonijo.

Pri blagajni gledališča (tel. 23988) se nadaljuje prodaja vstopnic.

POLITEAMA ROSSETTI

V tem tednu sta kljub sezoni, ki se zaključuje, na sporedu dve premieri, obe z začetkom ob 20.30. V gledališču Rossetti bo skupina Sandre Mondaini in Francesca Muleja uprizorila danes komedijo Maurizia Costanze «S popolno nehvaležnostjo», v Avditoriju v Ul. Tor Bandena pa bo za ciklus «Gledališče danes» na sporedu drama Mihaela Bulgakova «Bela garda».

Režiser predstave z Mondainijevo in Mulejem je Lucio Ardenzi, nastopajo pa še Germano Longo, Facchetti in Franco Dosazza. Sceno je pripravil Alberto Verso, izvirno glasbo pa Nico Fidenco.

Predstave «S popolno nehvaležnostjo» se bodo nadaljevale do nedelje (toda v soboto 1. maja bo skupina počivala).

AVDITORIJ

Danes in jutri ob 20.30 bodo predvajali na odru Avditorija dramo Mihajla Bulgakova «Bela garda». V delu, v okviru ciklusa «Gledališče danes», nastopa nad 20 igralcev skupine, ki jo vodi Marco Parodi.

Razstave

V umetniški galeriji «Torbandena» so na ogled dela naivnih slikarjev iz Hlebin (Jugoslavija). Razstavljena dela nosijo podpise Josipa Generalića, Branka Lovaka, Mare Puškarićeve, Vilme Dorešćeve in Milčka Barberova. Razstava bo odprta do 11. maja.

V foyerju Kulturnega doma v Ul. Petronio 4, je razstava del dveh tržaških slovenskih slikarjev Silvestra Godine in Vladimira Rahma. Razstava bo trajala do 24. maja.

Kino

Nazionale 16.00 — zadnja predstava ob 22.10 «Il Dio Serpente». Nadia Cassini. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Fenice 15.30 «Zeppelin». Michael York, Elke Sommer. Technicolor.
Eden 16.00 «L'intreccio». Marisa Mell, Robert Hossein. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Grattacielo 16.00 «Confessione di un Commissario di Polizia al Procuratore della Repubblica». Franco Nero, Martin Balsam. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18 letom.
Excelsior 15.30, zadnja predstava ob 22.10 «Per grazia ricevuta». Nino Manfredi, Lionel Stander, Delia Boccardo. Eastmancolor.
Ritz 16.00 «Mediterraneo in fiamme». Technicolor.
Alabarda 16.30 «Ranger attacco: ora X», David Hummings, Carlo Hintermann. Technicolor.
Filodrammatico 16.30 «Anch'io sono una donna». H. Petterson, K. Mundi. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18 letom
Aurora 16.30 «Mia nipote la vergine». Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom
Impero 16.30 «La ragazza di nome Giulio». Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Cristallo 16.30 «La città dei morti viventi». Duane Jone. Prepovedano mladini pod 18. letom. Crnobeli film.
Capitol 16.30 — zadnja predstava ob 22. uri: «L'ultima valle». Technicolor
Moderno 16.30 «Venga da noi a prendere il caffè». Ugo Tognazzi. Technicolor Prepovedano mladini pod 18 letom.
Vittorio Veneto 16.30 «Tristana». Catherine Deneuve, Franco Nero.
Ideale 16.00 «Il ritorno del pistolero». Robert Taylor, Ana Martin. Technicolor.
Astra 16.00 «Certo, certissimo, anzi probabile». Claudia Cardinale. Catherine Spaak. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Abbazia 16.00 «Ognuno per sè». Van Heflin, Klaus Kinski, G. Roland. Technicolor.

Z VČERAJŠNJE SEJE DEŽELNEGA SVETA

Začetek razprave o zakonskih načrtih proti lovu na ptiče v Furlaniji - J. krajini

Vprašanje bo pred nadaljnjo razpravo obravnaval pristojni deželni odbor Na začetku seje so odborniki odgovorili na razna vprašanja svetovalcev

Večji del včerajšnje seje deželnega sveta je veljal odgovorom pristojnih odbornikov na vprašanja in interpelacije svetovalskih skupin o raznih vprašanjih splošnega deželnega interesa.

Odbornik za delo in načrtovanje Stopper je v odgovoru na ustrezno vprašanje svetovalca Bacicchija (KPI) dejal, da deželna uprava budno sledi dogodkom v zvezi z morebitnim odprtjem Sueškega prekopa, ter da pritiska na osrednjo vlado, naj si ta prizadeva za čimprejšnjo rešitev vprašanja. Sueška vodna pot je velikega pomena za tržaško in deželno gospodarstvo, kar izhaja tudi iz dokumenta, ki ga je deželni odbor nedavno tega izročil vladi v zvezi z napovedano preosnovo pomorskih storitev pretežnega državnega pomena.

Stopper je nato odgovoril na interpelacijo o «pasu» atomskih min na Krasu, ki sta ju pred kratkim vložili svetovalski skupini PSIUP in KPI. Dejal je, da deželi ni znano, da bi takšen pas v resnici obstajal, ter da je vest nastala v časnikarskih krogih, in sicer brez kakršnekoli dokazane verodostojnosti. Vsekakor bo deželni odbor obvestil o tem osrednje oblasti, je zaključil odbornik.

V zvezi z vprašanjem o zadnjem razvoju dogodkov v goriški bombažni tovarni, ki sta ga postavila svetovalca Bergomas in Zorzenon (KPI), je odbornik za industrijo in trgovino Dulci naglasil, da namerava vodstvo tovarne nadaljevati in še okrepiti proizvodnjo, vendar pa da je obrat v zadnjem času zašel v krizo zaradi splošnega zastoja v italijanski tekstilni industriji. Ko je vodstvo tovarne pred časom odstranilo kakih 90 starih in tehnično preživelih statev, se je število delavcev zmanjšalo za 217, vendar — je naglasil govornik — ne gre v tem primeru za morebitne odpustitve, temveč za prostovoljen odstop prizadetih. V dokaz za nameravano nadaljevanje in okrepitev dela je odbornik navedel, da je vodstvo tovarne zaprosilo za deželni poseg v zvezi s posojilom v višini 1 milijarde 800 milijonov lir, ki ga nameravajo najeti pri nekem bančnem zavodu.

Dulci je nato prešel na Tržaški arzenal - Sv. Marko, o čemer sta vložila posebno vprašanje komunistična svetovalca Cuffaro in Bacicchi. Priznal je, da se število zaposlenega delavstva v obratu postopoma manjša, vendar pa da gre za delavce, ki dosegajo dobo upokojitve. V prihodnje namerava vodstvo obrata «pomladiti» osebje — katerega poprečna starost se danes suče na višini 48 let — s sprejemanjem mlade kvalificirane delovne sile. Ni res, je nadaljeval Dulci, da bi vodstvo Tržaškega arzenala-Sv. Marka zavračalo ponudbe za nove gradnje, temveč si ta prizadeva, da bi si zagotovilo čimveč novih naročil. Tako se zdaj pogaja za preureditev neke večje ladje, s čimer naj bi začeli čez 18 mesecev. V zadnjem času je obrat odposlal ponudbo za gradnjo nove vrtalne postaje in drugo ponudbo za gradnjo večjega doka. Obrat ima sedaj v karnetu naročil za leto dni dela.

Nadaljnji odgovori prestojnih odbornikov so se nanašali na poslovanje industrijske cone Ausa-Corno, na nekatera regulacijska dela v goratih predelih dežele in na nekatera druga področja. Odbornik za javno vzgojo Giust je na koncu odgovoril komunističnim svetovalcem Bacchichiju, Cuffaru in Bosariju v zvezi z zahtevami tržaških univerzitetnih študentov in dejal, da se te nanašajo predvsem na razpoložljivost 500 mest v študentskih domovih ter na brezplačno vožnjo na avtobusnih progah 17. in 30. V pričakovanju posebnega posega ministrstva za javno vzgojo, ki naj bi v ta namen izdalo vsoto 170 milijonov lir za gradnjo prvega dela novega študentskega doma, je deželno odborništvo za šolstvo prevzelo vrsto ukrepov, na podlagi katerih bo možno do oktobra računati na 250 novih mest, poleg 133 mest v že obstoječem študentskem domu in poleg 140 mest, ki jih bo zagotovilo ponovno najetje hotela Milano, in sicer tako, da bo dežela dala iz svojih sredstev na razpolago potrebno vsoto. Kar zadeva brezplačno vožnjo na avtobusnih progah 17 in 30 pa je deželni odbor mnenja, da je bolje, če dežela poveča sklad, iz katerega se črpajo sredstva za priznavanje štipendij in izrednih prispevkov univerzitetnim študentom, za 10 milijonov lir. Ustrezne pomoči so namreč deležni revnejši študentje, medtem ko bi uvedba brezplačne vožnje pomenila presplošno olajšavo, ki ji nasprotujeta tudi občinska uprava in vodstvo mestnega podjetja ACEGAT.

Drugi del seje je bil namenjen razpravi o zakonskih načrtih, ki predvidevata omejitev oziroma odpravo lova na ptiče v naši deželi. Zakonski načrt o omejitvi te dejavnosti so predložili svetovalci Rizzi, Bettoli in De Cecco (PSIUP), načrt o popolni odpravi ptičjega lova pa svetovalci Bertoli, Morpurgo in Trauner (PLI). Po objasnitvi obeh zakonov je stekla razprava o tem, ali naj se razprava o ptičjem lovu nadaljuje, ali naj se celotno vprašanje povrne pred pristojni odbor, ki naj poglobi nekatera vprašanja, kakor so s posebnim posegom zahtevali svetovalci KD in PSDI na eni ter svetovalci KPI na drugi strani Za odložitev razprave se je izrekel tudi odbornik za kmetijstvo Comelli, nakar je deželni svet z glasovanjem (26 glasov za odložitev, 18 proti in 2 vzdržana) sklenil odložiti razpravo. Deželni svet se ponovno sestane danes dopoldne.

Nagrade za študij botanike

Od leta 1964 naprej posebna strokovna komisija pod okriljem znanstvene fakultete pri tržaški univerzi daje študijske nagrade za uspehe pri učenju botanike. Nagradi sta dve, in sicer po 100.000 in 75.000 lir, komisija pa lahko dodeli spodbudno nagrado 25.000 lir udeležencu natečaja, ki sicer še nima 18 let, je pa dokazal izredno zanimanje in uspehe pri učenju botanike.

Natečaja se lahko udeležijo mladeniči, ki so rojeni ali bivajo v naši deželi, so vpisani, na kakršnokoli šolo, ali pa so jo dokončali ne več kot pred tremi leti, ne glede na njihov gmoten položaj, državljanstvo, narodnost ali ideološko usmeritev. Predložiti morajo pismeno prošnjo in navesti ime, osebne podatke ter naslov. Prošnje morajo dospeti do 25. maja direktorju botaničnega inštituta pri tržaški univerzi. Izpiti bodo v prvi polovici junija, kandidati pa bodo o točnem datumu pravočasno obveščeni.

Kraška hiša spet odprta

V Velikem Repnu je spet odprta Kraška hiša. Ogled je možen od 11. do 12.30 in od 14. do 18. ure vsako nedeljo in praznik.

VPRAŠANJE POSLANCA ALBINA ŠKERKA

KDAJ BO V NABREŽINI NOV POŠTNI URAD?

Občinska uprava je že l. 1965 sklenila brezplačno podeliti zemljišče

Poslanec Albin Škerk je poslal ministru za pošte in telekomunikacije pismeno vprašanje glede gradnje novega poštnega urada v Nabrežini. Poslanec Škerk sprašuje ministra za vzroke, ki so do sedaj preprečili gradnjo novega poštnega urada. Sedanji poštni urad v Nabrežini je namreč zastarel in ne ustreza potrebam in zahtevam prebivalstva..

Devinsko-nabrežinska občinska uprava je že leta 1957, na prošnjo pokrajinske poštne direkcije, sklenila kupiti potrebno zemljišče in ga nato brezplačno podeliti ministrstvu za pošte in telekomunikacije, ki se je obvezalo, da bo zgradilo novi sedež poštnega urada. Na podlagi tega je tehnični urad poštne direkcije izdelal načrt, ki ga je 20. novembra 1965 odobril občinski svet devinsko-nazrežinske občine.

Poslanec Škerk sprašuje ministra, kaj bo ukrenil, da bi se čimprej začela gradnja tako potrebnega novega sedeža poštnega urada v Nabrežini.

Zaključen tečaj za profesorje

V Gradežu se je te dni zaključil prvi tečaj o šolskem usmerjevanju in psihologiji otroka v razvojni dobi. Tečaj sta organizirala pokrajinski konzorcij za tehnično vzgojo in center za šolsko in poklicno usmerjevanje, namenjen pa je bil ravnateljem in profesorjem srednjih šol iz tržaške pokrajine. Tečaj je trajal od srede do petka. Po uvodnem nagovoru predsednika konzorcija in pozdravu župana iz Gradeža sta spregovorila tržaški šolski skrbnik prof. Fidenzi ter ravnatelj omenjenega centra prof. Stopper. Predavatelji so nato dr. Piemonte, dr. Vaccari, dr. Padovani, dr. Stopper in dr. Sedmak, ki je govoril o temi «Učenec, družina in šola pred vprašanjem šolske in poklicne izbire». Po vsakem predavanju je bila diskusija, ki je prikazala številne spodbudne elemente za nadaljnje delovanje centra, ki bi ga bilo treba vsekakor okrepiti Ob zaključku se je vsem zahvalil za sodelovanje predsednik dr. Rustia Traine, ki je izrazil željo, da bi bili taki tečaji bolj pogostoma.

Na Greti so se poklonili spominu padlih antifašistov

Sekcija KPI na Greti se je v nedeljo, ob obletnici osvoboditve, s kratko komemoracijo spomnila padlih borcev med vstajo na Tržaškem Ljudje, ki so se zbrali na Trgu Bonomea, so v povorki ponesli venec na spomenik padlim, pred katerim so se člani vodstva sekcije spomnili antifašističnih borcev, ki so darovali svoja življenja ter opozorili na nevarno porajanja fašizma ter zahtevali spoštovanje ustave in uveljavitev zakona iz 1952. leta proti fašizmu.

Sožalje Saragata Rigottovim svojcem

Predsednik republike Saragat je poslal včeraj po vladnem komisarju družini Ottoneja Rigotta, delavca, ki je predvčerajšnjim tragično preminil v lesnem skladišču tržaškega pristanišča, svoje iskreno sožalje, delavcu Edoardu Stefanuttiju, ki se je pri isti nesreči samo ranil, pa željo po čimprejšnjem okrevanju.

V TRSTU OD 22. DO 24. MAJA

Mednarodno srečanje o otroškem zdravstvu

Otvoritve študijskega srečanja se bo udeležil tudi minister za zdravstvo Mariotti

Pod okriljem odborništva za higieno in zdravstvo dežele Furlanije-Julijske krajine, medicinske fakultete tržaške univerze ter tržaškega inštituta za otroštvo bo v dneh 22., 23 in 24. maja v Trsu mednarodno študijsko srečanje o preventivni pediatriji.

Na zasedanju bodo obravnavali nekatere bistvene teme, ki zadevajo preprečevanje bolezni ter razne motnje, ki se pojavljajo med psihičnim in somatičnim razvojem otroka in mladostnika. Zanimivo je to, da bodo tako pomembne in privlačne teme, ki prav gotovo niso brez vsakršnega pomena za jutrišnjega človeka, obravnavali znani in kvalificirani strokovnjaki od Skandinavije pa do SZ prav v našem mestu oziroma naši deželi, ki pomeni zaradi svoje zemljepisne lege idealen kraj za podobno srečanje na mednarodnem nivoju

Med znanimi osebnostmi, ki se bodo udeležili otvoritvene svečanosti zasedanja, naj omenimo le ministra za zdravstvo Mariottija ter načelnika oddelka za pomoč materi in otroku svetovne organizacije za zdravstvo (OMS).

Pismo uredništvu

Spoštovani gospod direktor.

Dejstvo, da ste gostilno «Alla grotta», ki jo upravljam v Križu, imenovali in vpletli v svojem časopisu v neko «fašistično izzivanje» me je užalostilo in začudilo.

V lokalu ni zvečer, med večerjo skupine CAI, nihče prepeval fašističnih pesmi, pa tudi drugih političnih izrazov ni bilo.

Zagotavljam vam, gospod direktor, da ne bom v gostilni «Alla grotta» dovolil političnih sestankov ali manifestacij, dokler bom v Križu. Pri meni se pije in mora politika ostati pred vrati.

K meni prihajajo tudi ljudje, ki so znani (večkrat je bil moj gost jugoslovanski konzul) in, prepričan sem, nihče ni bil nikoli užaljen zaradi svojih političnih čustev. Ponavljam: želim, da se v mojem lokalu govori o ribah, prikuhah in vinu.

Zato pa me je užalostilo, gospod direktor, ko sem videl v «Primorskem dnevniku» (časopisu, na katerega smo v gostilni naročeni) ime svojega lokala v zvezi s fašističnim izzivanjem.

Prosim vas, da objavite moje pismo. Hvala vam in prisrčno pozdravljeni.

Bruno Marton,
gostilna «Alla grotta»
Križ 131

Radi objavljamo pismo upravnika gostilne, tudi zato, ker smo prepričani, da ni v nobenem primeru odgovoren ne soudeležen v kakršnemkoli izzivanju. Obsodili smo izzivanje prenapetežev, kar bi se lahko pripetilo kjerkoli, in — kolikor poznamo gospoda Martona — ne moremo dvomiti o njegovi dobri veri. Enako pa ne moremo mimo informacij o izzivanju, ki so te dni na dnevnem redu, pri nas in v Italiji in ki jih ne smemo trpeti. Vztrajamo pa, da bomo opozarjali nanje ne glede na kraj, kjer bi do njih prišlo.

● **Tržaška občina javlja, da bo pokriti bazen «B. Bianchi» 1. maja zaprt.** 2. in 3. maja bodo očistili ogrevalne naprave, zaradi česar domnevajo, da bodo bazen ponovno odprli najkasneje v torek, 4. maja zjutraj.

● **Opozarjamo občinske upokojence**, da bodo lahko dvignili pokojnino pri občinski blagajni, Ul. Nordio 11, že od 30. aprila dalje.

Ljudska prosveta

Prosvetno društvo «France Prešeren» v Boljuncu priredi v nedeljo, 2. maja ob 14. uri «Na gorici» koncert godbe na pihala «Breg», ki jo vodi Dušan Štranj. Istega dne bo otvoritev razstave NOB v hiši Rada Žerjala št. 76. Vljudno vabljeni vsi na številno udeležbo.

Včeraj - danes

Danes, sreda, 28. aprila
ŽIVAN

Sonce vzide ob 4.58 in zatone ob 19.07. Dolžina dneva 14.09. Luna vzide ob 6.45 in zatone ob 23.39.

Jutri, četrtek, 29. aprila
MARINA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 16,7, najnižja 12,9, ob 19. uri 16,2 stopinje, zračni tlak 1010,3 pada, veter jug 11 km na uro, vlaga 61 odst., nebo 9 desetin pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 15.6 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 27. aprila 1971 se je v Trstu rodilo 14 otrok, umrlo je 17 oseb.

Umrli so: 69-letna Amalia Bicocchi vd. Mazzuia, 98-letna Angela Fornasaric vd. Faelli, 53-letna Anna Skabar vd. Mlatasch, 85-letna Vittoria Cuc vd. Carli, 38-letna Silvana Ciuch por. Pontoni, 30-letni Giorgio Furlan, 69-letni Giuseppe Zulia, 74-letni Giovanni Battista Baldini, 79-letna Maria Pupuli, 75-letna Ruza Prekali vd. Cerlenco, 14-letni Giovanni Tomez, 61-letna Maria Panerello por. Apicella, 68-letni Antonino Coscianni, 63-letni Giovanni Blasevich, 63-letna Antonina Barbini por. Vidotto, 73-letna Mercede Simonit vd. Beilian, 70-letna Maria Pontelli.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Croce Azzurra, Ul. Commerciale 26; Rossetti - Emili, Ul. Combi 19; Al Samaritano, Trg Ospedale 8; Tamaro & Neri, Dantejeva ulica 7

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

Godina, Šentjakobski trg 1; Grigolan, Trg Virgilio Giotti 1; Al due Mori, Trg Unità 4; Al S. Lorenzo Ul. Soncini 179 (Škedenj).

Razna obvestila

Društvena prodajalna na Opčinah z.z.o.z., Alpinska ulica 85, vabi svoje člane na redni letni občni zbor, ki bo v drugem sklicanju danes, 28. aprila 1971 ob 20.30 v prostorih Prosvetnega doma na Opčinah s sledečim dnevnim redom:
1. Poročilo upravnega odbora
2. Poročilo nadzornega odbora
3. Odobritev bilance 31.12.1970
5. Izvolitev upravnega in nadzornega odbora
5. Razno.

Priporočamo številno udeležbo.

Odbor

* * *

Italijansko - avstrijski kulturni krožek priredi danes, 28. aprila ob 20.30 v veliki dvorani kulturnega in umetniškega krožka v Ul. S. Carlo 2 koncert godalnega kvarteta iz Celovca.

* * *

Nemški kulturni krožek priredi danes ob 21. uri na sedežu v Koronejski ulici koncert skupine «Westdeutsches Blaesersextett».

* * *

Krožek «Che Guevara» priredi v četrtek, 29. aprila v dvorani v Ul. Madonnina 19, predavanje dr. Livie Battisti, Hčerka Cesara Battistija bo govorila o temi «Tridentinski in jadranski socializem pod avstro-ogrsko monarhijo». Sledila bo javna debata.

Izleti

Slovensko planinsko društvo Trst obvešča udeležence izleta na Marmolado, da je odhod v soboto, 1. maja ob 5.15 od začetka Ul. F. Severo.

Darovi in prispevki

Ob obletnici tragične in junaške smrti zakoncev Albine Brana in moža Ruggera Haasa, ki sta bila 28. aprila 1945 ustreljena na Opčinah pri Trstu zaradi sodelovanja v NOV kot člana VOS, poklanja družina Petaros iz Boršta št. 70 v počastitev njunega spomina 3.000 lir za šolo-spomenik NOB v Cerknem.

Mali oglasi

STARE KOLEDARJE OSVOBODILNE FRONTE za leta 1948 in 1949 ter knjigo «Volokolamska cesta» odkupujeta uprava in uredništvo Primorskega dnevnika, in sicer po 1000 lir. Knjige je treba prinesti v Ul. Montecchi 6, II. nadstropje, soba št. 10 (tajništvo uredništva), Trst. Knjige ne smejo biti raztrgane.

VČERAJ PRED TRŽAŠKIM POROTNIM SODIŠČEM

Skoraj leto dni zaporne kazni skupini goriških pacifistov

Dva obtoženca so zaradi mladoletnosti oprostili - Zagovorniki so proti nezaslišani obsodbi vložili priziv

Včeraj popoldne, nekaj pred 14. uro, se je pred tržaškim porotnim sodiščem, po skoraj petnajstih urah zasedanja, zaključil proces proti skupini petih mladeničev, ki so jih meseca avgusta lani v Gorici karabinjerji zalotili pri razdeljevanju letakov miroljubne vsebine. Sodni zbor, ki so ga sestavljali predsednik dr. Corsi, prisedni sodnik dr. Salerno ter šestčlanska porota, je po približno treh urah posvetovanja, obsodil tri mladeniče na skoraj eno leto zapora, dva pa z utemeljitvijo, da sta mladoletna oprostili.

Gennara Lettiera, Dina Manentija in Tarcisia Cristianija so sodniki obsodili pogojno in brez vpisa v kazenski list vsakega na 3 mesece in 20 dni zapora, Lettiera in Manentija pa vrh tega še na denarno kazen 20.000 oziroma 40.000 lir; D. K. in C. G. sta bila, kot rečeno, oproščena.

Obtoženci so sprejeli razsodbo mirno, skorajda neprizadeto. Manenti pa se je, brž ko se je sodni zbor umaknil v posvetovalnico, oddalil iz sodne dvorane in ga ni bilo niti med branjem razsodbe. Posamezni branilci so še napovedali, da bodo vložili priziv, kar je povsem razumljivo, saj je razsodba, precej pomanjkljiva in neutemeljena.

Včerajšni, tretji dan zasedanja proti skupini petih mladeničev iz Gorice, se je pričel z zagovorom odv. Maja, branilec Cristianija in mladoletnega C. G..

Branilec se je dalj časa zadržal pri tolmačenju nekaterih norm ustavnega sodišča in s tem v zvezi še enkrat ponovil dejstvo da je večji del obtožnice v ostrem nasprotju z nekaterimi členi republiške ustave. Potem ko je analiziral sam listič, katerega ne moremo ne po vsebini ne po namenu uvrščati v tiste člene kazenskega zakonika, ki govorijo o apologiji, o ščuvanju proti vojski in ustavnim organom, je predlagal za svoja klienta oprostitev, ker dejanje ni kaznivo.

Za njim je za mladoletnega D. K. spregovoril odv. Cossa, ki je v bistvu razvil isto tezo o svobodi mišljenja, ki so jo že razvili njegovi sobesedniki.

Branilcem je nato odgovoril javni tožilec dr. Brenci, ki je takoj v zacetku dejal, da mu ni do tega, da bi poslal mlade fante v zapor, vendar če ne bodo obsojeni, bo zaradi dolžnosti do poklica ki ga opravlja, moral vložiti priziv.

Porotnikom je svetoval, naj ne nasedejo lepim in privlačnim besedam branilcev o «vitezih idea» kot so nekateri skušali prikazati obtožence».

Nihče ne kaznuje piscev raznih člankov, diskutantov ob okroglih mizah in drugih, ki govorijo o svobodi mišljenja in drugih svoboščinah izražanja. Prekršek pa postaja tedaj, ko so besede namenjene vojakom in prav tu nastopi ustava, ki govori o dolžnosti vsakega državljana, da služi domovini. Dr. Brenci je na koncu še dodal, da ga konec koncev ne zanima izid razsodbe. Kljub temu, da je zahteval kazen, pa se ne bo uprl katerimkoli ugovorom, ki bodo stvarno in temeljito dokazali, da peterica ni prekršila tiste principe, ki obvezujejo slehernega državljana, da služi domovini z orožjem.

Ugovoru javnega tožilca so odgovorili še odvetniki Giannattasio, Majo in Battello. Poudarili so, da se proces proti skupini mladih pacifistov razvija prav na pragu sprejetja zakona o svobodi posameznika, da ravna tako, kot mu narekuje vest. Zakon so ustrezni senatni komisiji predložili svetovalci vseh strank, razen MSI, mimo tega pa je bilo do danes predloženih že ducat podobnih zakonskih predlogov.

Vsi branilci so si bili še enotni v tem, da sicer sprejmejo ponudbo javnega tožilca, po kateri se ne bo uprl stvarnim dokazom o neprekršljivosti principov služenja domovini. Priporočili pa so mu, naj sicer zavaruje ta princip, kar je tudi pravilno, vendar pa naj potrdi pomanjkanje stvarnega prekrška, zaradi katerega je danes v tej dvorani pet, povsem nedolžnih mladincev.

Župani okoliških občin s tržaškim županom na nedeljski komemoraciji v Rižarni

OB DANAŠNJEM PROTESTU TRGOVCEV

Tudi zveza zadrug zahteva temeljite reforme v trgovini

Predvsem je treba bolj upoštevati in podpreti potrošno zadružništvo

Pokrajinska federacija državne zveze zadrug za Goriško je v zvezi z današnjo protestno stavko trgovcev izdala poročilo v katerem navaja, da je njen odbor na svoji zadnji seji proučil položaj trgovine in izrazil svojo solidarnost s trgovci, ki zahtevajo demokratično reformo maloprodaje. Odbor je obtisti priliki postavil tudi naslednje svoje predloge:

1. nov pravilnik za trgovsko dejavnost, ki naj ga izdelajo občinske in deželne uprave.
2. jasno priznanje potrošnega zadružništva in združenih maloprodajnih trgovcev, ki naj se jim zajamčijo potrebni krediti in ustrezna pomoč.
3. temeljito znižanje najemnin za trgovce z akcijo proti zemljiški renti, ki je vzrok tudi za visoke najemnine stanovanj.
4. revizija davčne reforme od strani senata, ki naj oprosti navadno potrošno blago davka na dodatno vrednost (IVA).
5. ukinitev odloka ministra Pretija, ki je povišal trošarinske dajatve.

V posebnem letaku je Zveza zadrug ponovno poudarila in pojasnila svoje stališče in zahteve tudi kar se tiče večjega upoštevanja in poudarka pomena zadružništva. Kot smo že včeraj javili, trgovci na Goriškem ne nameravajo danes stavkati, da bi ne bili prizadeti kupci z jugoslovanskega obmejnega pasu, ki prihajajo za nakupe v Gorico; pač pa bodo danes imeli spuščene navojnice in ne bodo razcvetili izložbenih oken. V ostalem pa trgovci vztrajajo pri svojih zahtevah, ki so jih že včeraj objavili s posebnimi lepaki na oglasnih deskah po mestu.

Nagrajene šolske naloge

Dne 6. aprila se je pri šolskem skrbništvu sestala pokrajinska komisija, ki je proučila šolske naloge v zvezi z 18. evropskim dnevom šole.

Komisija je izbrala in nagradila 13 izdelkov učencev raznih šol iz Gorice in Tržiča. Med drugimi sta bila nagrajena tudi izdelka Darije Prinčič in Nadje Petejan, ki sta dijakinji slovenskega trgovskega zavoda v Gorici.

Stavka osebja bolnišnic Fatebenefratelli

Včeraj in danes stavkajo uslužbenci zasebnih bolnišnic Fatebenefratelli v Ulici Diaz in sv. Justa. Stavko so v državnem merilu proglasile tri sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL ker so se pogajanja v Rimu med delodajalci in sindikalisti razbila. Stavka zanima 80.000 uslužbencev zasebnih bolnišnic, ki zahtevajo izenačenje plač z uslužbenci v javnih bolnišnicah; ti imajo namreč dohodke, ki so skoro še enkrat višji.

Uslužbenci teh dveh bolnišnic so šli včeraj zjutraj v povorki skozi mesto. Nato so se zbrali na skupščini na sedežu sindikata CISL. Govor je bil tudi o prehodu bolnišnice v Ulici Diaz med bolnišnice z javno upravo.

V tržiški bolnišnici so včeraj obvezali 17-letnega Klavdija Lavrenčiča iz Dola, Boneti št. 6, ki je padel s svojim motorčkom. Ima nekaj ran na rokah in nogah.

OB PRAZNIKU OSVOBODILNE FRONTE

VELIKO ŠTEVILO JUGOSLOVANOV VČERAJ NA GORIŠKIH ULICAH

Trgovine so bile po dolgem času spet polne kupcev - V mestu ni bilo mogoče dobiti parkirnega prostora - Trgovci upajo na ponoven prihod Jugoslovanoo za prvomajske praznike

Gorica je bila včeraj polna Jugoslovanov. Na vseh parkiriščih si videl avtomobile z registracijami slovenskih mest, na prehodu Rdeča hiša so se že v zgodnjih jutranjih urah vrstile dolge kolone avtomobilov. Mestni policisti so se pošteno trudili, da so urejevali promet, ki je bil, to lahko mirno rečemo, čeprav nimamo na razpolago ustreznih podatkov, najmanj dvojen kot v običajnih delovnih dneh.

Prebivalci Slovenije so izkoristili včerajšnji praznični dan za izlet v zamejstvo. Mnogi so si izbrali za cilj izleta mesta tik ob meji, precej jih je šlo še dalje. Tudi v Vidmu je bilo včeraj precej Slovencev, nekateri so šli celo do Benetk.

Vse goriške trgovine so bile včeraj polne kupcev iz Slovenije. Trgovci so si tako včeraj opomogli od mrtvila, ki je v njih trgovinah vladalo prejšnje mesece, ko ni bilo v Gorico Jugoslovanov. Po devalvaciji dinarja se je namreč število jugoslovanskih kupcev zelo zmanjšalo.

Včerajšnji dan pa je bil spet, po tolikem času, ugoden dan za goriške trgovine. Izvedeli smo, da so včeraj Jugoslovani v glavnem plačevali kar v lirah, le malokdo je plačeval v dinarjih.

Čez nekaj dni bodo v sosednji Jugoslaviji praznovali 1. maj in ob tej priliki bodo verjetno imeli prosto kar tri dni. Goriški trgovci pričakujejo, da bodo tudi ob tej priliki Jugoslovani obiskali naše mesto in prišli v njihove trgovine.

V OKVIRU RAZSTAVE ESPOMEGO

Predavanje in razprava o tipičnih goriških vinih

Prvo bo v petek, 30. t. m. ob 10. uri, drugo pa ob 17. uri na Goriškem gradu

V okviru blagovne razstave treh dežel Espomego prirejata konzorcija za zaščito imena tipičnih briških vin in pa posoških vin v petek 30. t.m. ob 10. uri konferenco na temo «Vinifikacija belega grozdja». Na konferenci, ki bo v dvorani trgovinske zbornice v Gorici bo govoril prof. dr Franco De Francesco iz S. Michele all'Adige.

Istega dne popoldne ob 17. uri pa bo v prostorih goriškega Gradu debata za okroglo mizo na temo «Vino v restavraciji» Debato bo otvoril predsednik konzorcija za zaščito briških vin grof Attems. Poročila pa bodo podali znani novinarji, ki so strokovnjaki za vina in gastronomijo ter razni drugi strokovnjaki s teh področij.

Osnovna tema bo izbira «pravega vina» s stališča posameznih poročevalcev. Debata ima namen, da bi pripravila tudi v gostinskih krogih ustrezno «vinsko zavest», da bi lahko tudi svojim klientom znali svetovati primerno vino v posameznih prilikah in v odnosu z raznimi vrstami jedil.

Poleg raznih strokovnjakov z enološkega področja bo prisotna tudi folklorna skupina iz Ločnika, ki bo dala poseben poudarek s svojimi pestrimi ljudskimi nošami. Zaključili bodo s poskusanjem tipičnih vin obeh goriških konzorcijev, ki jih bo predstavil enološki strokovnjak Salvador.

Socialdemokrati hočejo levosredinska odbora v Tržiču in Gradišču

Goriški socialdemokrati so razpravljali o vsedržavnem političnem položaju po rezultatih narodnega sveta Krščanske demokracije, ko je prišlo v tej stranki do rahlega preokreta na desno. Tajništvo goriške PSDI želi, da bi se levosredinska politika razširila tudi v vse krajevne ustanove na Goriškem. Očitna je v tem želja, da bi se krščanski demokrati tako v Tržiču kot v Gradišču zavzeli za razširitev sedanje koalicije KD-PSI tudi na socialdemokrate.

Tolminski dijaki obiščejo Čedad

Jutri bodo dijaki srednjih šol iz Tolmina prišli na izlet v Beneško Slovenijo, kjer bodo imeli vrsto športnih tekem s sovrstniki iz Špetra Slovenov. Zjutraj bodo med dijaki iz čedadskega okraja ter iz Tolmina tekme v krosu, popoldne ob 17. uri pa bo tekma v odbojki. V popoldanskih urah si bodo tolminski dijaki ogledali Čedad. Sprejel jih bo župan Pelizzo.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA — GORICA
ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE — GORICA

V petek, 30. aprila ob 15.30 in 18. uri v Katoliškem domu v GORICI

GOSTOVANJE MLADINSKEGA GLEDALIŠČA IZ LJUBLJANE

Wilhelm Busch

CIPEK IN CAPEK

(zgodba o dveh malopridnih dečkih)

S proslav 25. aprila na Goriškem

Zastopniki občinske uprave polagajo venec pred spomenikom padlim v Sovondjah na navečer praznika

Učenca Alida Devetta in Boris Gergolet recitirata na svečanosti pred doberdobskim spomenikom. Poleg njiju župan Andrej Jarc

SPOROČILO MLADINSKEGA GIBANJA KD V TRSTU

ARHIVIRAN DISCIPLINSKI POSTOPEK PROTI ZANINIJU IN ZANTEDESCHIJU

Dr. Paolo Pecorari iz Trsta, ki je sprožil postopek pred nadzorniki KD, je bil med pobudniki milanskih «antikomunističnih» izgredov skupaj z misovci

Pred dobrim mesecem dni smo pisali o disciplinskem postopku proti dvema članoma tržaškega pokrajinskega odbora mladinskega gibanja KD, ki ju je predstavnik desničarske struje prijavil nadzornemu odboru, ker sta se udeležila «neke manifestacije skupaj z drugimi levičarskimi strankami».

Na svoji seji je nadzorni odbor tržaške KD sklenil, da tega postopka ne bo sprožil, ker gre za primer, o katerem se mora izreči vsedržavno vodstvo stranke in ne disciplinski organi stranke.

S tem je postopek proti Paolu Zaniniju in Lucianu Zantedeschiju končan. Poskus desničarske struje njene najbolj reakcionarne komponente, je klavrno propadel, med tem ko mladina KD vztrajno sodeluje na antifašističnih manifestacijah, kot je nedeljski shod v Rižarni, katere se je poleg predsednika pokrajine, demokristjana Zanettija, udeležil tudi podtajnik v rimski vladi, prav tako demokrist-jan Toros.

Ustrahovanje mladinskega gibanja KD, ki zavzema čedalje bolj napredna stališča in se pri tem ne ozira na zmerne komponente v lastni stranki, pa je tembolj razumljivo, ker je disciplinski postopek proti Zaniniju in Zantedeschiju zahteval dr. Paolo Pecorari. Gre za sicer mladega človeka, ki ga na univerzi poznajo zaradi skrajno reakcionarnih stališč in zato, ker na vsakem sestanku grozi naprednim študentom s sodnimi prijavami. Pred dnevi je celo stopil na oder v «auli magni» in napovedal, da bo prijavil sodniku neko dekletce, ker je zbirala denarne prispevke za plakate in druge stroške zasebnega odbora študentov. Tedaj so ga študentje izžvižgali.

Pecorari pa ni samo to. Sam je član tudi zloglasnega «antikomunističnega odbora», ki je v Milanu organiziral pred dobrim tednom manifestacijo, ki se je končala z izgredi, osebnimi napadi na študente in ostrimi spopadi s policijo.

Mladinsko gibanje KD je izdalo tiskovno sporočilo, v katerem priporočanja, da med organizatorji zborovanja v Milanu tudi misovski poslanec Servello in občinski svetovalec ter škvadrist Petronio (MSI).

S tem brez posebnih komentarjev odgovarja mladina tržaške KD na obtožbo, ker je Zantedeschi govoril na antifašistični manifestaciji na Goldonijevem trgu.

Delo deželnih organov

Deželni odbornik za delo Stopper je včeraj sprejel predstavnika Vsedržavnega združenja ANLA (Associazione Nazionale Lavoratori Anziani di Azienda) S. Drija. Drì je med drugim naglasil, da je danes v Italiji približno 8 milijonov delavcev, ki imajo za seboj desetletja dela, ne da bi uživali po ukopojitvi kakršnekoli moralne ali gospodarske opore. Odbornik Stopper je s svoje strani dejal, da deželna uprava budno sledi problemom kategorije, vendar pa da jih ne more reševati globalno, dokler ji država ne prepusti ustrezne pristojnosti.

Odbornik Stopper je včeraj sprejel tudi predsednika deželnega združenja LANMIC (Libera Associazione Nazionale Mutilati e Invalidi Civili) ter predstavnico središča za socialno pomoč mladoletnikom pri tržaškem sodišču dr. E. De Denarovo.

V NEDELJO V ŠTEVERJANU

Prvi zamejski festival narodno zabavne glasbe

Pri nagradnem tekmovanju sodeluje 9 ansamblov, od tega 5 iz Slovenije

Katoliško prosvetno društvo «F. B. Sedej» in ansambel «L. Hlede» organizirata v nedeljo 2. maja z začetkom ob 15. uri na prostoru «Med borovci» v Števerjanu prvi zamejski festival narodno zabavne glasbe. Na prireditvi sodeluje 10 ansamblov in sicer pet iz Slovenije: «Bratje Kovačič» iz Maribora, «Franjo Berger» iz Krškega, «Rudi Marondini» iz Kranja, «Štajerski inštrumentalni kvintet» iz Slovenske Bistrice in «Veseli hmeljarji» iz Griž. Dalje «Veseli študentje» iz Celovca ter štiri iz Italije: «Naši mladi» in Taims» z Opčin «Mi-nipe» iz Gorice ter «L. Hlede» iz Števerjana (izven konkurence). Kot gost bo nastopil tudi Trio Flere iz Domžal.

Za najboljše ansamble so določene tri nagrade po 70.000, 40.000 in 20.000 lir ter pokali raznih ustanov in društev. Prireditev bo posnela tudi RAI-TV za predvajanje po radiu Trst A. V primeru slabega vremena se bo vršila prireditev v bližnji župnijski dvorani.

V okviru prvomajskih proslav bo v prostorih župnijskega doma razstava del mladih slovenskih slikarjev iz Trsta, ki jo bodo otvorili v soboto 1. maja ob 10. uri.

Interpelacija županu o položaju v bolnišnici

Občinski svetovalci KPI in PSIUP v Gorici so poslali županu Martini interpelacijo v kateri predlagajo, naj bi povabil upravitelje civilne bolnišnice v Gorici, da bi na seji občinskega sveta poročali o položaju v tej bolnišnici s posebnim ozirom na položaj uslužbencev.

Položaj v podgorski predilnici

Deželni odbornik Dulci je včeraj odgovoril interpelaciji komunističnih svetovalcev Bergomasa iz Zorzenona o položaju v podgorski predilnici. V svojem odgovoru trdi Dulci, da nameravajo lastniki podjetja nadaljevati proizvodnjo v tej predilnici in da je sedanja kriza le izraz širše krize, ki je v državnem merilu zajela vso tekstilno industrijo. V Lombardiji so n.pr. nekatere tovarne celo zaprli, v drugih pa delajo delavci le 16 ali 24 ur tedensko. V takem položaju bi bilo torej stanje podgorske predilnice še dokaj ugodno.

Vodstvo podjetja namerava obnoviti strojni park. Zaradi tega je zaprosilo deželno jamstvo za posojilo milijarde 800 milijonov lir. Ustavili pa so delo pri približno 90 obrabljenih statvah in zaradi tega so iz produkcije izločili 217 ljudi, ki pa jih niso odpustili, enostavno niso upokojenih ali samostojno odpuščenih zamenjali.

Deželni odbornik Dulci je mnenja, da bo po modernizaciji strojnega parka imela podgorska predilnica konkurenčno zmogljivost na tržišču.

V zvezi s krizo tovarni nogavic v Gradišču je odbornik Dulci odgovoril interpelantoma, da je o možnosti izvoza nogavic te tovarne v vzhodne države obvestil podtajnika za zunanjo trgovino Belcija

Prekinitev dobave vode v Gorici

Mestna podjetja v Gorici sporočajo vsem prizadetim, da bodo danes, 28. aprila od 13. do 18. ure prekinili dobavo vode iz mestnega vodovoda na Korzu Italija in sicer na odseku od Ul. Garibaldi do Ul. Arcadi. Ukrep je potreben zaradi vodovodnih del.

Tretje predavanje o spolni vzgoji

Jutri, v četrtek ob 18. uri bo v mali dvorani tretje predavanje o spolni vzgoji. Govoril bo prof. Caletti iz Mester, ki je pokrovitelj celotnega ciklusa predavanj, in sicer o temi «Spolna vzgoja v okviru celotne vzgoje človeka».

PREDSINOČNJIM V UL. DONADONI

Kot v kakem saloonu se je spopadlo pet vročekrvnežev

Jabolko spora - lastnica lokala, kateri so moški razbili stolice in šipe

Ko so predsinočnjim agenti letečega oddelka kvesture na telefonski poziv neznanca vdrli skozi stranska vrata v lokal «Al ragno», v Ul. Donadoni 2, se jim je nudil pravi pravcati prizor iz kavbojskih filmov: prelomljene stolice in biliardne palice, razbite šipe in ogledalo, na tleh pa madeži krvi.

Vse je postalo jasno, ko je podčastnik Dellia zaslišal lastnico lokala, 51-letno Bruno Zulian vd. Zocchi iz Ul. Pietà 37. Ta je povedala, da je hotela pobrati s poda biliardno palico, ko jo je 20-letni Aldo Gallina iz Ul. Scala Bonghi 40 sunil v prsi. Ženska ga je ošvrknila, naj malce pazi, on pa se je pri tem razburil in jo napadel. Golobradcu je priskočil na pomoč še prijatelj, 26-letni Marino Riosa iz Ul. Molino a Vento 39 in tako sta se oba spravila na ubogo žensko. Prav tedaj pa je Zocchijevi priskočil na pomoč njen brat, 48-letni Giordano Zulian iz Ul. Farnetello 2/3, njemu pa še dva druga: 26-letni Giorgio Perfetti iz Ul. Respighi 3 in 55-letni Bruno Michelazzi iz Ul. Luciani 15.

Ko sta napadalca Zulianove uvidela, da ne bosta kos nasprotnikom, sta iz jeze pričela lučati stole po lokalu, razbila šipe in drugo tako da jo je ženska komaj skupila in le za silo utegnila priti do telefona ter zavrteti številko «113».

Vseh pet, Zuliana, Rioso, Perfettija, Gallino in Michelazzija, so agenti odpeljali v bolnišnico, kjer so bolničarji ugotovili nekaterim rahlo vinjenost, potem pa jih odpeljali na kvesturo in jih zaprli v varnostne celice.

* * *

Predvčerajšnjim popoldne je mali, 10-letni Luigi Lauzana iz Zgonika št. 51 hodil po kraškem zidku, ko se je nenadoma večji kamen odkrušil in potegnil dečka za seboj. Pri padcu se je kamen zvalil malemu Luigiju na levo roko ter mu jo zlomil.

Kljub bolečinam je dečku uspelo priti do doma, kjer pa ni staršem povedal ničesar o tem, kar se mu je zgodilo. Šele včeraj so bolečine postajale vedno hujše tako da se je dečkova mati odločila odpeljati ga v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na II. kirurškem oddelku. Tu se bo moral zdraviti približno 40 dni.

OBČNI ZBOR KMETIJSKEGA KONZORCIJA

(Consorzio Agrario)

Člani Kmetijskega konzorcija v Trstu (Consorzio Agrario di Trieste) so sklicani na redni občni zbor dne 9. maja 1971, v prvem sklicanju ob 9. uri in po potrebi v drugem sklicanju ob 10. uri istega dne na sedežu Zbornice za trgovino, industrijo in kmetijstvo — sejna dvorana v Ulici S. Nicolò 5 zaradi sklepov na podlagi čl. 2364 civ. zakonika in društvenih funkcij.

Predsednik
Dr. Umberto Chiriaco

VESTI Z ONSTRAN MEJE

PEVCI IZ BRANIKA PREJELI ODLIKOVANJA

Pevski zbor iz Branika slavi deseto obletnico obstoja. V nedeljo so ob svojem jubileju povabili braniški pevci v goste sotovariše iz Trbovelj, Križa pri Trstu, Brij in iz Brd. Skupaj so pripravili nad dve uri dolg program s partizanskimi in drugimi pesmimi. Ko je predsednik domačega prosvetnega društva Fran Kodrič prikazoval prizadevanja domočih pevcev, je posebej poudaril njihovo marljivost. Gre za delavce in kmete, ki so pod taktirko domačina Gvida Filipčiča dosegli lepe rezultate. Večkrat sta jih za svoje oddaje posnela ljubljanski in koprski radio. V zboru, ki šteje okoli 40 pevcev, jih je veliko že od vsega začetka.

Ob nedeljski slovesnosti so najbolj prizadevnim pevcem podelili najvišja priznanja — Gallusova odličja. Zlata priznanja je prejelo 24, srebrna 4 in bronasta trije pevci.

Ob zaključku nedeljskega programa so vsi pevci skupaj — bilo jih je nad 150 — zapeli nekaj pesmi ter s tem ponovno manifestirali pripravljenost na nadaljevanje sodelovanja. Braniški pevci se namreč pogostokrat obiskujejo s pevskimi zbori, ki so jih imeli v nedeljo v gosteh.

Na nedavnem spomladanskem sejmu za bikce v Vidmu je dosegel živinorejec Amedeo Losetti iz Krmina lep uspeh. Za svojega 13 mesecev starega bikca «Galletto» furlanske šekaste pasme je prejel namreč prvo nagrado med kakimi 200 konkurenti.

Slikarska tekma med šolarji

Med okvirnimi prireditvami goriškega mednarodnega sejma bodo priredili tu ex tempore slikarsko tekmo, ki je rezervirana za učence šol v starosti do 12 let. Tekmovanje bo v nedeljo 2. maja z začetkom ob 10. uri.

Za udeležence ni potreben predhoden vpis in je dovolj da se tekmovalci zglasijo ob določeni uri za tekmo: tudi papir in čopiče bodo dali organizatorji brezplačno na razpolago. Za zmagovalce, ki jih bo izbrala ocenjevalna komisija, so določene lepe nagrade.

Iz goriškega matičnega urada

V goriški občini se je 26. in 27. aprila rodilo sedem otrok, umrlo pa je sedem oseb.

Rojstva: Luca Medeot, Marco Bregant, Annalisa Blasco, Giorgio Mulloni, Erica Petrovi, Michela Taverna in Maria Caterina Greco.

Smrti: 76-letni upokojenec Francesco Lovišček, 64-letni upokojenec Stefano Burgnich, 82-letna upokojenka Alice Cugerone, 71-letna Bernarda Radinja vd. Černe, 83-letna gospodinja Frančiška Žakelj; upokojenec 78-letni Gio Batta Zaramella; otrok enoletni Michele Castellan.

Kino

VERDI 17.00—22.00: «Il falso testimone», G. Kennedy in A. Jackson; film je v barvah.
CORSO 17.15—22.00: «Latitudine zero», J. Cotten in P. Medina; japonski kinemaskopski film v barvah.
MODERNISSIMO 17.00—22.00: «Lo strano vizio della signora Wardh», E. Fenech in G. Hilton; italijanski kinemaskopski film v barvah, mladini pod 18. letom prepovedan.
VITTORIA 17.15—21.30: «Una messa per Dracula», C. Lee in L. Hayden; angleški film v barvah, mladini pod 18. letom prepovedan.
CENTRALE 17.15—21.30: «Zabriskie point», M. Frechette in D. Halprin; ameriški film v barvah, mladini pod 18. letom prepovedan.

Tržič

AZZURRO 17.00—22.00: «L'ultimo comando» in «La guerra è finita». Film o odporniškem gibanju.
EXCELSIOR 16.00: «Il gatto a nove code», Catherine Spaak, K. Malden. Barvni film.
PRINCIPE 18.30: «La terza fossa». G. Page in R. Gordon. Barvni film.

Nova Gorica

SOČA (Nova Gorica): «Angeli brez raja», italijanski barvni film — ob 18. in 20.
SVOBODA «Življenje v dvoje», nemški barvni film — ob 18. in 20.
RENCE: Prosto.
DESKLE: «Drevo spoznanja», ameriški barvni film — ob 17. in 19.30.
SEMPAS: «Asterik galski junak», francoski barvni film — ob 19.30.
KANAL: «Nepremagani», ameriški barvni film — ob 19.30.
PRVAČINA: «Teater smrti», nemški barvni film — ob 19.30.

DEŽURNI LEKARNI V GORICI

V Gorici je danes ves dan in ponoči dežurna lekarna D'Udine, P.S. Francesco 5, tel. 2124.

V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna dr. Olivetti, Ul. 1. maggio 94; tel. 73-32

OKROŽNO SODIŠČE V GORICI

Pleskarja sta si izposodila gradbenikove deske in orodje

Sodišče ju je oprostilo zaradi pomanjkanja dokazov
Šofer ni bil odgovoren za kolesarjevo smrt

Pred goriškim okrožnim sodiščem sta se morala zagovarjati pleskarja 28-letni Tarcisio Comar iz Villess ter 29-letni Giuseppe Milio iz Gradeža pod obtožbo, da sta z gradbišča stavbnega podjetnika Lucijana Černigoja v Marianu odpeljala deske za zidarski oder, barve, firneže in razno orodje v skupni vrednosti okrog 150.000 lir. To se je zgodilo meseca februarja 1969

V policijski ovadbi je navedeno, da gre za nekaj desk, razne spojke za zidarski oder, barvo in firnež. Oba obtoženca nista tajila svojega dejanja, pojasnila pa sta ga tako, da nista imela namena krasti in da sta si omenjeno blago «sposodila» na gradbišču, kjer sta tudi sama nekaj časa delala, ker sta ga potrebovala za malo časa na nekem drugem gradbišču. Vse bi potem v redu vrnila na prvotno mesto. Ker je šlo za izposodo na krajši rok in je bil gospodar gradbišča v Gorici, nista smatrala za potrebno vprašati za dovoljenje prepričana kot sta bila, da bosta še pred njegovo ugotovitvijo vse blago zopet vrnila.

Državni tožilec je vkljub takim pojasnilom predlagal zanju kazen po 8 mesecev zapora in po 60 tisoč lir globe vsakemu; sodišče pa je oba oprostilo zaradi pomanjkanja dokazov. Branil ju je odv. Macoratti uradno.

Pri drugi razpravi pa se je moral zagovarjati Tržačan 33-letni Tullio Zuanelli iz Ul. Pola 6, ki je bil obtožen, da je dne 11. oktobra 1968 vozil po Tržiču avto giulia ti s preveč obrabljenimi zavorami, da ni dal opozorila s klaksonom in tako zakrivil smrt 58-letnega kolesarja Bengia Morassuta, ki je prišel s svojim kolesom vred pod njegov avto.

Priče so podkrepile obtoženčevo izjavo, po kateri je kolesar, ki se je peljal v isti smeri kot avto, se pravi od Trsta po pokrajinski cesti v smeri proti Gradežu, prišel pod avto zato, ker je nenadoma zavil na levo proti sredini ceste ko je bil avto če neposredno za njim ter ga je nameraval prehiteti. Kolesarja so sicer takoj odpeljali v tržiško bolnišnico, kjer na je že čez poldrugi dan podlegel poškodbam. Družina ponesrečenega kolesarja je prejela odškodnino, ker je bil obtoženec zavarovan. Ugotovili so tudi, da Zuanelli ni vozil prenaglo, približno okrog 60 km na uro.

Državni tožilec je predlagal 6 mesecev zapora in odvzem voznega dovoljenja za eno leto. Sodni dvor pa je obtoženca oprostil s polno formulo ker ni zakrivil kaznivega dejanja. Branil ga je odv. Alessi.

Drž. tož. dr. Laudisio; preds. sodišča dr. Mancuso; sodnika Succi in Marinelli; zap. Genovese.

Leta 1973 bo Srbija z železnico po najkrajši poti povezana z morjem

Železniška proga Beograd–Bar najtežji gradbeni objekt v Evropi

Za progo, ki bo dolga 476 km, bodo po predvidevanjih potrošili približno 4 milijarde novih dinarjev

II.

Od Priboja do Bijeloga polja bo proga tekla po dolini reke Lim. Proga se bo vila najprej ob jezeru, ki je nastalo za jezom elektrarne Potpeč, zatem pa od Prijepolja do Gostuna (na meji med Srbijo in Črno goro) skozi Brodarevsko sotesko (60 odst. proge je v predorih) v rodovitno dolino reke Lim do Bijeloga polja. Na odseku proge Priboj — Bijelo polje leži severno od Prijepolja blizu postaje Bistrica mesto Nova Varoš z bogato tekstilno industrijo, v njegovi bližini pa je prekrasno turistično središče Zlatar, ki se s svojim sodobnim hotelom «Panorama», ki ima plavalni bazen s toplo vodo, razvija v središče visokega planinskega turizma. V Prijepolju, kjer sta tekstilna in elektrokovinska tovarna, bo tovorna postaja premogovnika in tovarne cementa iz Plevlja. V bližini Prijepolja je znameniti srednjeveški samostan Mileševo in cerkev s freskami iz 12. stoletja. V Bijelem polju, ki je po dolini reke Lim povezano z Ivanjgradom (lesna in prehrambena industrija), je razvita lesna, tekstilna in prehrambena industrija. Od Bijeloga polja teče proga po dolini reke Lim in prehaja v dolino reke Tare skozi predor Mojkovac. To področje je zaradi slikovitega Biogradskega jezera in bogatih gozdov, zelo primerno za razvoj turizma, lova, ribolova ter lesne industrije. Iz doline reke Tare se proga prebija čez masiv Bratonožića, ki leži med Kolašinom in prekrasno dolino kanjonske reke Morače in skozi številne predore (v predorih je 65 odst. proge) v Titogradsko kotlino. Ta del proge je za graditelje najtežji. Tu morajo biti graditelji ne le dobri mojstri, ampak tudi drzni planinci. Na tem odseku bo tudi največji železniški most v Evropi, ki ga že gradijo: dvigal se bo 200 metrov nad Malo Rijeko in bo dolg 498 metrov. To področje je znano zaradi bogatih ležišč, barita, laporja, železa, svinca in boksita. V Majkovcu in Kolaševu je razvita lesna industrija, v Titogradu pa tobačna, tekstilna, kovinska, grafična in kemična industrija. Od Titograda dalje teče že sedaj proga po Titogradskem polju naprej po nasipu čez velikansko Skadarsko jezero, ki je bolj podobno morju kot pa jezeru, skozi najdaljši predor na progi Beograd — Bar, Sozina, ki je dolg 6170 metrov, nad morskim letoviščem Sutomore do pristanišča Bar.

Celotna proga Beograd — Bar bo dolga 476 km, od teh bo potekalo 300 km proge po ozemlju republike Srbije in 176 km po ozemlju Črne gore. Proga bo elektrificirana: trenutno se že odvija promet na odsekih Beograd — Valjevo (93 km) in Titograd — Bar (53 km). Do konca letošnjega leta bo za promet odprt tudi odsek Valjevo — Titovo Užice (80 km), tako da se bo promet odvijal na 226 km, oziroma na 47 odst. proge. Najtežji del proge, to je odsek Titovo Užice — Titograd (250 km), bodo za promet odprli do konca leta 1973.

Po mnenju strokovnjakov spada proga Beograd — Bar med najtežje železniške proge v Evropi. To je razvidno že iz podatkov, ki kažejo, da bo na progi 254 predorov v dolžini 114,4 km, to je 24 odst. dolžine proge in 234 mostov v dolžini 14,6 km, še bolj pa zaradi problemov, ki so jih strokovnjaki morali rešiti pri gradnji nekaterih predorov, kot so na primer Zlatibor in Goleš in nekaterih mostov, na primer Mala Rijeka, za rešitev katerih so jim izrazili priznanje in pohvalo številni tuji strokovnjaki za gradnjo železnic, med njimi strokovnjaka in svetovalca Mednarodne banke inž. Lübek in inž. Jonke, ki sta želela biti navzoča pri najtežjih delih. Pri gradnji nekaterih predorov so morali strokovnjaki opustiti doslej znane metode gradnje in najti nove, izvirne metode. Na progi, ki bo imela 54 postaj, bodo v začetku urejevali promet z najsodobnejšimi signalnimi in varnostnimi napravami na vsaki postaji, kasneje pa z elektronskimi napravami, ki bodo iz enega središča urejevali promet na celi progi. Na podlagi proračunov menijo, da bodo za gradnjo proge porabili skoraj 4 milijarde novih dinarjev. Ta sredstva pa bo proga vrnila skupnosti v 15 do 18 letih s prihranki zaradi nižjih prevoznih stroškov. Danes na primer izvažajo in uvažajo blago s področja, ki gravitira na to progo, preko pristanišč Reka in Ploče. Po progi Beograd — Bar pa bo prevoz blaga iz severne Srbije in Vojvodine za 151 km krajši kot prevoz iz Ploč in za 165 km krajši kot prevoz z Reke. Kar se tiče prevoza iz srednje in južne Srbije in iz Makedonije, pa bo z novo progo za 432 oziroma 446 km krajši. Krajši pa bo tudi prevoz za nekatere kraje iz Madžarske in Romunije do Jadranskega morja. Po dosedanjih ocenah menijo, da bo takoj po odprtju proge znašal letni promet okrog 5,6 milijona ton blaga in približno 19,7 milijona potnikov.

Hkrati z gradnjo proge Beograd — Bar so začeli tudi dela, ki naj bi povečala zmogljivost pristanišča v Baru. S temi deli se bo zmogljivost pristanišča povečala do leta 1973 od sedanjih 1,2 milijona na 3,8 milijona ton v prvi fazi, v drugi fazi pa na 8,5 milijona ton blaga letno. Mesto Bar, ki ima sedaj približno 10.000 prebivalcev, bo do leta 1975 imelo po predvidevanjih 26.000 prebivalcev.

Delo na progi Beograd — Bar so morali doslej že večkrat prekiniti zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, zdi pa se, da odslej ne bo več prišlo do prekinitev. Del sredstev, ki jih sedaj primanjkuje zaradi podražitve gradiva (500 milijonov dinarjev), bodo zbrali z ljudskim posojilom, ki ga občani in podjetja množično vpisujejo. Ostala sredstva zagotavljajo proračuni zveze, republik Srbije in Črne gore in posojilo Mednarodne banke. To pomeni, da ni več daleč dan, ko bodo prvi vlaki s potniki, ki so vpisali 4000 dinarjev posojila in bodo zato brezplačno potovali, krenili iz Beograda proti Baru skozi najzanimivejše in najslikovitejše kraje Jugoslavije.

B. BOŽIČ

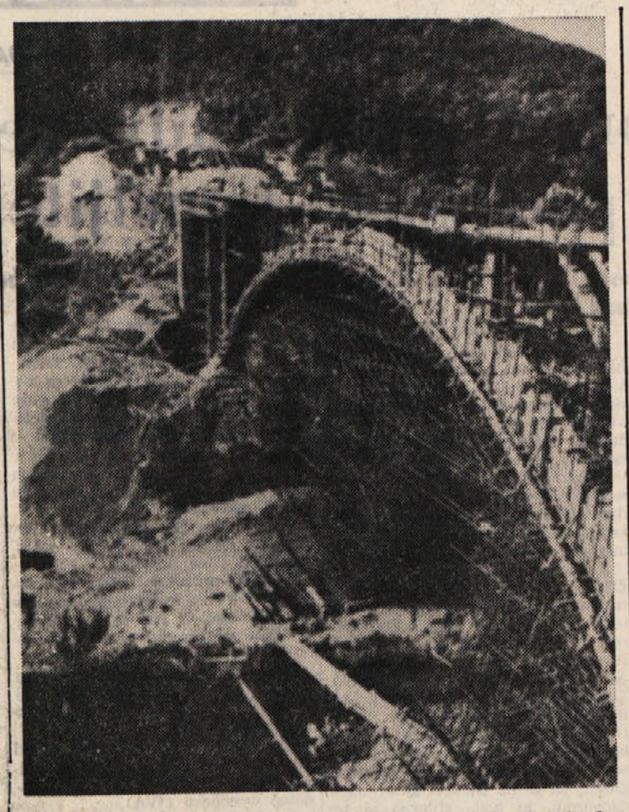

Na progi Beograd — Bar bo veliko mostov: na sliki most čez reko Gradac

Mahler in Schubert na koncertu v Verdiju

Gustav Mahler, eden začetnikov novoromantične struje, je v svoj skladateljski opus zajel veliko različnih del, med katerimi pa prevladujejo simfonije, katerih devet je končal, deseta pa je ostala v zasnovi. Dela, ki so napisana za razširjene in pomnožene orkestre in katerih izvajanja dolgo trajajo, vrh tega pa so dopolnjena z zbori in solisti, pridejo le redkokdaj na spored. Med simfonična dela se uvršča tudi njegovo delo «Das Lied von der Erde» (Spev zemlje), ki je sicer zbirka šestih samospevov za kontralt, tenor in orkester, ki pa je napisano v simfoničnem slogu in je pevsko izvajanje bolj podobno kantatnemu kot pa samospevnemu načinu. Delo ni pogosto na koncertnem sporedu, ker je napisano, podobno kot ostala njegova dela, za razširjeno orkestrsko zasedbo, od solistov pa zahteva največje obvladovanje pevskih zmožnosti.

Zato ni čudno, da je omenjena skladba, ki je bila na sporedu v drugem delu simfoničnega koncerta spomladanske sezone v gledališču «Verdi», novost za Trst. Kot takšna je bila deležna še posebno navdušenega sprejema, k čemur je pripomogel zlasti odločni dirigent Hanz Gierster, ki je vodil orkestre v vseh šestih stavkih zanesljivo in dokaj izdelano ter oba solista, Maureen Forresterjevo, ki je sploh ena najboljših interpretov Mahlerjevih pevskih vložkov, ter tenorista Karlheinza Thiemanna, ki prav tako že dolgo let izvaja Mahlerjeve solistične skladbe. Skladbo, katere izvajanje traja nad eno uro, sestavlja šest samospevov, katerih teste je Mahler izbral iz zbirke pesniških stvaritev kitajskih pesnikov Litaipoja, Čangtsija, Mongkaojena in Vangveja.

V prvem delu sporeda pa je orkester tržaškega gledališča Verdi pod vodstvom dirigenta Hansa Giersterja izvajal manj znano tretjo simfonijo v D-duru Franza Schuberta. Delo spada med mladostna skladateljeva dela in je zato napisano v Haydnovem slogu, katerega sproščena igrivost in neproblematičnost je bila Schubertu zelo všeč. Marsikje pa se že kažejo Schubertovi samostojni prijemi v harmonični barvitosti ali dramatični izpeljavi, kar se je razvilo v naslednjih avtorjevih simfonijah. Tudi to izvedbo je občinstvo sprejelo z navdušenjem.

— dn —

Mlad Srb se pripravlja s kolesom okoli sveta

Aleksander Nakić 30-letni absolvent agronomije iz Kragujevca se je odločil za naporen podvig: s kolesom bo odšel na pot okoli sveta. Za to pot, ki je dolga približno 300.000 kilometrov, bo potreboval od 8 do 10 let. Aleksander Nakić ali Saša, kot mu pravijo, je izjavil: «Moj cilj je, obiti vse dežele in tako postaviti poseben rekord. Zelo uživam v naravi, pri spoznavanju drugih narodov in njihovih običajev. Živim za svobodo in razumevanje med narodi in zato bom potoval kot «glasnik miru» pod zastavo OZN».

Zdi se torej, da je ta mladi mož navdušen za športno-turistično kolesarstvo, poleg tega pa ima še drug namen: med potovanjem bo vodil dnevnik, tako da bo lahko, ko se bo vrnil, napisal nekaj knjig o svoji svetovni «odiseji».

Nakić bo odšel na pot s sto dolarji v žepu in s prtljago težko 70 kg v prikolici. To prtljago bo sestavljala cela vrsta diapozitivov, magnetofonskih trakov in filmov s posnetki iz Jugoslavije, poleg tega pa bo vlekel s seboj še rezne naprave za snemanje, epruvete s serumi proti raznim strupom in druge potrebne naprave...

«V Ameriki nameravam obiskati družino Kennedy in igralca Richarda Widmarka ter Sindneya Poitiera, s katerima sem igral vlogo Vikinga v filmu «Dolge ladje», poleg tega pa nameravam obiskati tudi predsednike držav, skozi katere bom potoval.»

Bodoči popotnik se pripravlja vsak dan bolj na svoje potovanje. Vsak dan namerava prepotovati s kolesom 100 km in to ob vsakem vremenu, torej tudi v vetru, dežju in nevihti, skratka ob velikih naporih in kljub temu komaj čaka, da bi odšel na pot. Pri tem ga predvsem ovira pomanjkanje denarja za nakup opreme, ki jo namerava vzeti s seboj.

Nakić je znan kot navdušen športnik. Ukvarja se z boksom, bil je padalec, privlačevale so ga planine, pozna vse skrivnosti judoja in karateja, kljub vsemu pa je najbolj navdušen za kolo. V 10 letih je prekolesaril že nad 200.000 km. Dvakrat je prepotoval vso Evropo in petkrat Jugoslavijo. Prav zaradi tega pričakuje uspeh od tega potovanja.

Nova arabska federacija v luči nekaterih številk

Egipt je malone prenaseljen, ker je obdelovalna površina omejena na področje Nila - Sudan je reven, Libija ima veliko nafte

Pred dnevi so v Bengaziju predstavniki štirih arabskih držav podpisali sporazum o novi federalni ureditvi arabskih držav: Libije, Združene arabske republike, Sirije in Sudana. Pravzaprav Sudan se še ni priključil federaciji in bo to storil pozneje, vendar ga smatrajo že za člana federacije, tako da moremo že danes govoriti o federaciji štirih. Libija, ZAR in Sudan so na afriški celini, Sirija pa v Mali Aziji.

Čeprav je res, da niti število prebivalcev niti površina ozemelja često nimata kakega odločilnega pomena, bomo vendarle navedli nekaj podatkov, ki nam bodo prikazali obseg nove federalne skupnosti na tem tako kritičnem zemljepisnem področju.

Po svojem obsegu je SUDAN največja država federacije. Njena površina meri nekaj nad 2,5 milijona kv.km, prebivalstva pa šteje nekaj nad 10 milijonov ljudi. Pri vsej svoji razsežnosti pa je dežela bolj slabo razvita in je zato prebivalstvo siromašno, saj pride komaj 109 dolarjev bruto nacionalnega dohodka na prebivalca.

Druga država po velikosti je LIBIJA. Ta nekdanja italijanska kolonija meri en milijon 759 tisoč kv.km površine, toda na vsem tem velikanskem področju živi komaj en milijon 869 tisoč ljudi, to se pravi, da pride le malo več kot en prebivalec na kv.km površine. Do pred nekaj leti je bila Libija ena najbolj siromašnih dežel severne Afrike, kajti le nekaj malega je bilo oljčnih nasadov in kmetijskih predelov nasploh, ostalo pa samo puščava. Z odkritjem petrolejskih ležišč pa so se razmere povsem spremenile in že predlanskim so načrpali v Libiji okoli 150 milijonov ton «črnega zlata», zaradi česar pride v Libiji že nad tisoč dolarjev nacionalnega dohodka na prebivalca.

EGIPT je osrednja država nove federacije. Egipt meri nekaj nad 1 milijon kv.km površine, šteje pa skoraj 33 milijonov prebivalcev in je torej zelo gosto naseljen. Ob Nilu je intenzivno področje obdelano, ki daje po tri žetve na leto. V glavnem pridelujejo industrijsko rastlino bombaž. Bruto nacionalni dohodek je v Egiptu zelo nizek, komaj 186 dolarjev na prebivalca na leto. Z začetkom delovanja velikega Asuanskega jezu na Nilu se bodo mogle obdelovati večje površine, pa tudi industrija se bo mogla hitreje razvijati, ker more asuanska hidrocentrala dati nad 10 milijard kWh na leto. Trenutno je med industrijami še najbolj pomembna cementna industrija, ki daje nad 3,5 milijona ton cementa in cementnih izdelkov na leto.

Najmanjša država v sklopu nove arabske federacije je SIRIJA, ki meri komaj 185.000 kv.km površine, zato pa šteje že 5 milijonov 866 tisoč prebivalcev. Tudi v Siriji je glavno bogastvo — petrolej, le da se ta država ne more kosati na primer z Libijo, Irakom in drugimi petrolejskimi državami, saj so v lanskem letu načrpali v Siriji komaj 3,5 milijona ton nafte. Ustrezno temu je nizek tudi nacionalni dohodek: 248 dolarjev na prebivalca.

ZA KULISAMI PROCESA PROTI «SATANU»

Kaj so počenjali porotniki v hotelu

Člani porote so bili devet mesecev izolirani Policija še vedno nadzoruje njihova stanovanja

Ko je 29. marca letos sodnik Charles Older prebral obsodbo na smrt za Charlesa Mansona in njegove «sužnje» Leslie Van Houten, Susan Atkins in Patrizio Krenwinkel, je zatem pohvalil še člane porote: «Naredili ste veliko več, kot je bila vaša dolžnost. Po mojem mnenju ni še nobena porota prestala tako izčrpujoče preizkušnje. Če bi o tem odločal jaz, bi vam podelil odlikovanje.» Zatem je vsem stisnil roko.

Člani porote, ki jo je sestavljalo sedem moških in pet žensk, niso bili pripravljeni na tako dolgo sodno obravnavo. Kar devet mesecev so bili zaprti v nekem hotelu v Los Angelesu. Odvetniki, ki so imeli nalogo, da branijo obtožence, so skušali porotnike vznemiriti, eden izmed njih Paul Fitzgerald jih je imenoval «najslabša porota, ki so jo kdaj koli zbrali», drugi pa so skušali porotnike spreti med seboj. Kljub temu pa člani porote niso nikoli izjavili, da so trudni. Za smrtno obsodbo so se odločili skoraj soglasno po mirnem razpravljanju. Pravijo pa, da so se sedaj, ko se je sodna obravnava zaključila in so se vrnili v normalno življenje, zavedli, da niso več taki, kot so bili prej.

Pravijo, da je bil med sodno obravnavo najbolj miren 74-letni bivši šerif in najstarejši član porote Alva Dawson. Edino, kar mu je manjkalo, je bil klavir, naučil se je bil igrati nanj pred nedavnim in zato, da bi ga pozabil, se je predal kolesarjenju. Druge težave so bile erotičnega značaja. Poročeni porotniki so dobili dovoljenje, da obiščejo svoje soproge zvečer ali ob koncu tedna.

Prišlo je tudi do drugačnih problemov. Žena 61-letnega porotnika Johna Baerja, ki je po poklicu električar, je morala začeti hoditi v službo ponoči, da bi lahko vzdrževala mladoletno hčerko med moževo odsotnostjo. Uradnico Jean Roseland, 41-letno ženo nekega drugega porotnika in mater treh otrok, so iz službe odslovili. Neznanci so med odsotnostjo neke druge članice porote 45-letne gledališke kritičarke Marie Mesmer dvakrat vdrli v njeno hišo, februarja pa je njeno stanovanje še prizadel potres.

Verjetno pa je bila najbolj neprijetna preizkušnja tista, ki jo je doživela 29-letna članica porote Evelyn Hines. Evelynin mož je namreč za šalo izjavil nekemu novinarju, da se je njegova žena navadila piti cocktail pred kosilom in večerjo, kar pred sodno obravnavo ni počenjala. Nekaj dni kasneje je eden izmed branilcev izkoristil priložnost in izjavil, da je gospa Hines alkoholizirana in da bi torej ne smela biti članica porote. Od tedaj je začela gospo napadati astma.

Okoli glavnega porotnika 58-letnega imprezarija Hermana Tubicka se je zbral nekakšen klan: imenovali so ga «Hermanova četa». Člani tega klana so bili Jean Roseland, Evelyn Hines, 25-letni Larry Sheedy in 48-letni Anlee Sisto. Po vsakem zasedanju sodišča so se člani tega klana zabavali z otroškimi igricami: s pestmi so tolkli po stenah, iz rjuh delali «vrečo», pod postelje so skrivali magnetofone... Pravijo, da je bila med vsemi najbolj vesela Evelyn Hines, ki so jo začeli imenovati «smehljajoča se usteca». Najljubša njena zabava je bila, da je skrila v posteljo kakega kolega gumijasto pišče, ko pa se je kak član porote spravil v posteljo, je Sheely oponašal glas piščeta.

Seveda so se zabavali tudi drugače, kvartali so, peli, pri tem jih je Sisto spremljal na kitaro, brali so knjige, poslušali plošče itd.

Baer, ki je spadal k neki verski sekti, je večkrat bral sv. pismo in na glas recitiral najbolj priljubljene stavke. Sisto je bil zelo zadovoljen, da živi v tovariškem vzdušju, dejal je: «Ob kateri koli uri dneva ali noči sem lahko zbudil kogar koli, da bi z njim klepetal, prav kot takrat, ko sem bil pri mornarici.»

Pravijo pa, da so se začeli sedaj, ko se je sodna obravnava končala, člani porote bati. Tubick pravi, da je sicer neumno, vendar se boji. Hinesova pa ima v telefonskem imeniku z mastnimi številkami izpisano številko policijske postaje, čeprav nad njeno hišo kot nad hišami vseh ostalih porotnikov bedijo policijski agenti v helikopterjih.

Proga bo speljana skozi divjine, kakršna je dolina Male Rijeke

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Ne glede na ponudbe, ki jih boste prejeli, dokončajte prej to, kar ste že začeli. V ljubezni boste imeli srečo.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Zelo primeren dan za katero si bodi akcijo. Ne zlorabljajte svoje oblasti in bodite bolj diplomatski.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Pošteno poklicno tekmovanje bi vam zagotovilo več koristi, kot pa to, da se izolirate. S svojimi koristnimi nasveti boste izvlekli dobrega prijatelja iz nesreče.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Še v pravem času boste nekemu svojemu sodelavcu preprečili, da bi storil napačno potezo. Skušajte pomirjevalno vplivati na dva med sabo sprta prijatelja.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Obstoječi pogoji so nadvse ugodni za sleherno skupinsko delo. Skušajte bolje spoznati kraj, kjer živite.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Postavite se po robu nezaupanju, ki se vas je lotilo v zvezi s slabim zdravstvenim stanjem. Privoščite si nekaj počitka in razvedrila.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Izboljšanje finančnega vprašanja. Bodite bolj nepristranski v odnosu do onih, ki vas obkrožajo.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 21.11.) Ne odstopajte od svojega stališča, če vas na to ne prisilijo stvarne potrebe. Ne zanemarjajte družine na račun prijateljev.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Pri reševanju nekega za vas izredno važnega vprašanja, upoštevajte dragocen nasvet, ki vam bo dan.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Ogibajte se slehernih novosti, ki bi jih sicer želeli vnesti v svoje poslovanje. Ne dovolite, da bi kdo ogrožal vaš mir.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Ne ogibajte se spopadu, vendar se nanj pripravite. Deležni boste velikega nepričakovanega priznanja.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Med vami in nekim predstojnikom bo prišlo do kratkotrajnega spora brez posledic. Upoštevajte bolj čustva, ki jih do vas kažejo vaši najbližji.

PREJELI SMO

ZNAMENJA. Leto I. št. 1/2. April 1971. Izhaja dvomesečno. Izdaja Založniško podjetje Mohorjeva družba v Celju.

RIVISTA DI LETTERATURE MODERNE E COMPARATE. Volume 23, fascicolo 4 Dicembre 1970. Ed. Sansoni-Firenze.

TONE SVETINA

UKANA

68.

PRVA KNJIGA

Končno so ga našli. Ko sta Pemc in vodnik preiskovala dohod do kabla, je zahrstelo rudarju pod nogami. Kriknil je. Trhla deska se mu je prelomila in zadnji hip ga je Pemc ujel za roko in ga obdržal, da ni zdrsnil v globino. Ko je zlezel na varno, se je tresel po vsem životu in ni mogel spregovoriti niti besede.

«Kaj pa je,» so vpraševali vsi, ki so se nagnetli okoli njiju.

«Spet polomija?» se je oglasil Tušar.

«Dvesto metrov navpično do dna,» je zajecljal rudar, ki si je opomogel od strahu. Pemc pa ga je opozoril: «Beričič, pazi nase! Zlat si za nas. Brez tebe smo slepi in zapisani poginu v tem prekletem labirintu, kjer se nihče ne znajde.»

Potem so z dvojno mero previdnosti poiskali kabel. Pemc, ki se je razumel na elektriko, ga je s pomočjo Poljaka preščipnil s kleščami. Šli so naprej in v opuščenih rovih zelo pazili na trhle deske. Vse so najprej preiskusili. Potem so se spet spuščali po navpičnih rovih, viseli na lestvicah in tiho preklinjali tovore in prah, ki se jim je usipal v oči. Utrujenosti ni čutil nihče več. Preblizu so bili nevarnosti, saj so se bližali glavni strojnici. Pri tem niso vedeli, kaj so ukrenili nemški stražarji, če so ugotovili, da zveza z jamo ne deluje.

Kmalu so zaslišali tiho brnenje strojev. Blisk je pogledal na uro, manjkalo je nekaj do polnoči. Bližali so se strojnici na devetem polju in bili so skoraj tristo metrov globoko pod zemljo. Strojnica je opravljala delo za glavno električno vodno črpalko.

Nato so zagledali medlo svetlobo v rovu. Ugasili so luči in utišali korake. Za primer, če bi bili slučajno Nemci v rovu, so pripravili orožje. Ne da bi jih kdo slišal, so obstopili vrata. Pemc je pokril nemško kapo, odprl vrata, stopil z avtomatom ob boku v razsvetljeno sobo in po nemško ukazal: «Roke kvišku, gospodje!» Presenečeno so vstali in dvignili roke. Za njim sta stala Blisk in Tomo, prav tako z brzostrelkama. V prostoru so bili samo civilisti, pazniki in nekaj strojnikov. Pemc se je razgledal po prostrani, z belimi in rdečimi ploščicami obloženi sobici, kjer so utišano rohneli stroji. Ko je videl, da se nihče ne gane in ne upira, je dejal po slovensko: «Povejte mi, kdo je danes v rudniku.»

Povedali so, da ni nikogar od Nemcev. Ker je bila to noč od sobote na nedeljo, v rudniku ni bilo delavcev. Za njimi je vstopil rudar Ivan in se nasmehnil paznikom in strojnikom, ki so ga dobro poznali in debelo gledali. Nekateri so bili naši ljudje, ki so delali za Osvobodilno fronto. Povedal je Pemcu, da ni nihče nevaren, zato je Pemc ukazal, da lahko spustijo roke. Za rudarjem so se tudi drugi fantje nagnetli v bleščeči prostor in mežikali od prevelike svetlobe ter se razgledovali kot popotni romarji v cerkvi.

Pemc je seznanil rudniško osebje, da bodo minirali vodne črpalke. Fantje so snemali težke tovore eksploziva. Bogdan je že pripravljal vrvice z detonatorji. Od paznikov so zvedeli, da je skladišče polno razstreliva, zato so takoj vdrli vanj in pričeli nositi zaboje dinamita v strojnico. Pomagali so jim pazniki in strojniki, ki so si že opomogli od presenečenja nad nenadnimi nočnimi gosti. Pemc je ukazal:

«Nanasite eksploziva do zadnje patrone! Da bo pošteno vsekalo, da se bodo švabi tresli v posteljah.» V skladišču municije so dobili tudi nekaj kolobarjev vžigalnih vrvic, ki so jih takoj uporabili in zvezali z razstrelivom.

Rudarji so jih podučili, da imajo lastne vžigalne vrvice premalo, da bi lahko z gotovostjo ušli eksploziji iz podzemlja. Še tako bodo morali pohiteti in se prebijati iz globin po bližnjicah.

Medtem ko je Bogdan s svojimi miniral glavne vodne črpalke z zmogljivostjo tri tisoč litrov vode na minuto, je bilo potrebno zaminirati še pomožne črpalke v rudnikovem dnu, ki so delale z zmogljivostjo tisoč litrov vode na minuto.

Tušar, rudar Ivan in Tomo so se oprtali z eksplozivom in se spustili na štirinajsto polje, tristo osemdeset metrov globoko pod zemljo. Devetnajstletnemu vodji minercev so se črni lasje lepili na čelo in pot mu je v kapljicah curljal z obraza, tako je hitel z delom. Ko je bil eksploziv razmeščen in vrvice pripravljene, se je sklonil in z nepopisnim užitkom vzel iz žepa vžigalnik. Plamenček je zatrepetal, rudar in Tomo sta že bežala po rovih navzgor, Tušar pa je pritaknil plamen k vrvici. Šššššššš, je zašumelo in žar je že šinil navzgor. Srce mu je tolklo, kot bi razbijal s kladivom. Roke so se mu tresle, ni mogel verjeti, zato je moral potipati vrvico, če je resnično vroča. Prepričal se je in navdušen zatulil kot včasih pri igri: «Fantje, gori!» Potem pa je skočil po jašku, kjer sta ga v temi kamina čakala tovariša že precej visoko na lestvicah.

Medtem so se v strojnici zbirali diverzanti, strojniki in pazniki. Zaboji eksploziva so mrtvo ležali ob stenah in dolge vrvice so kot speče kače zvite po tleh in čakale. Z rudniškimi ljudmi so izračunali čas do izhoda in ugotovili, da bodo komaj pred eksplozijo na planem. Zato so rudarji predlagali, da bi oni vso skupino vodili po bližnjicah proti izhodu. Vedeli so za navpične rove in skrajšano pot, za katero vodnik Ivan ni vedel. Ker so bili med njimi pripadniki OF, so jim zaupali, Pemc pa jim je še zagrozil: «Če nas zapeljete, vas bomo pobili do zadnjega.» Grožnja je bila brez potrebe, v njihovih očeh in bledih izrazih se je zrcalil strah pred smrtjo, sami so želeli, da bi čimprej zadihali svež zrak.

Oni trije, ki so minirali spodaj, so vsi zasopli pritekli v strojnico in naznanili, da jim pod nogami že gori. Vsa skupina je zdaj nestrpno krenila na lestvice k bližnjemu jašku. Zdaj so delali tako, kot da sedijo na gorečem sodu smodnika. Tašur je brž preletel vrvice in se prepričal, če je vse v redu. Potem je mrzlično prižgal in se pognal za svojimi v rov, ki je vodil navzgor, ozek kot dimnik. «Gori, gori, gori!» je tulil. Njegov glas se je pošastno razlegal po votlinah rudniškega podzemlja.

«Samo da gori! Zdaj nas lahko vzame rudič, zastonj nas ne bo vzel,» je pomislil Pemc in neskončno zadovoljstvo ga je obšlo. V to akcijo so mnogi dvomili, zato jo je sam vodil v roke, da bi dokazal, da tudi dva tisoč Nemcev lahko prevaramo, slepiš in jim miniraš rudnik pod nogami, ker je precej bolj tvegano, kot priplaziti se v Cerkno, ki ima prostih nebes to poti.

Spočiti rudarji, ki so vodili skupino po bližnjicah, so hiteli. Poleg tega niso bili tako oblečeni kot diverzanti in niso oprtani z orožjem. Strah, da jim pod nogami gori in da se nad njimi Nemci, jim je vzel vso razsodnost. Hiteli so z blazno naglico, kot bi jih že po bedrih lizal plamen. V kaminastih rovih, ki so vodili navpično iz polja v polje, se je prodajalo kamenje in zemlja. Padalo je spodnjim po glavah. Kleli so in zmerjali. Napetost je popustila, zdaj so samo še bežali v tekmi s smrtjo diverzanti niso mogli dohajati rudarjev. Posebno Tušar in Ivan, ki sta bila spodaj, kjer sta prižigala, sta zaostala. Rudar se je spustil najglobljе, bil je tudi starejši, zato se je zaman trudil, da bi dohitel prvo skupino bežečih. Ob spoznanju, da jima bodo ušli, ga je popadla groza. Tega dela labirinta rovov, ki so vodili po bližnjicah, ni poznal. Obrnil se je navzdol in se pritoževal Tušarju: «Ušli nam bodo, hudiči. Notri bova ostala.» Svetilka gornjih je trepetala, še komaj vidno kot drobna iskra nad njima. Iz teme je prižvižgal minercu kamen na glavo. Pobesnelo je tulil: «Počakajte, počakajte, panikarji! Ali vidite, da ni zveze!» Nihče se ni zmenil za njegovo vpitje. In potem: «Ustavi jih, Pemc, porkadona! Stoj! Stoj! Stoj! Streljal bom, če ne počakate!» Tudi njegovo vpitje je bilo kakor glas vpijočega v puščavi. Izginil pred njima je umrla in ostala sta sama.

«Zdaj pa imava,» je dejal rudar obupano, «to je zato, ker so spustili naprej paznike, te preklete, preležane in lenobike.» Hitela sta navzgor. Na srečo je skupina pred njima

ATLETIKA

V NEDELJO V GORICI

Udovič sedmi v Italiji z metom kopja 62,00 m

Tudi ostali borovci so dosegli zelo dobre rezultate

Deželno tekmovanje v nedeljo v Gorici je prineslo prvi letošnji podvig Borovih atletov: dve zmagi, dve drugi mesti in odličen društveni rekord Udoviča v metu kopja; toda oglejmo si tekme borovcev po vrstnem redu.

Na startu teka 110 m z ovirami so bili kar trije borovci: Vojko Cesar, Dušan Švab in Fabij Ruzzier. Kljub razmočeni stezi (deževalo je v soboto in tudi čez noč) so vsi trije dosegli odlične rezultate. Cesar je bil za 2 desetinki slabši od društvenega rekorda, za Ruzzierja je čas 18"4 nov osebni rekord, dober pa je bil tudi Švab, kljub nevšečni bolečini v desni nogi.

Takoj po tekmi čez ovire so se vsi trije prijavili za skok s palico. Zmaga je pripadla Cesarju, ki je premagal letvico na 3,70 m, na višini 3,85 m (rezultat bi predstavljal nov društveni rekord) pa je (predvsem zaradi utrujenosti) atlet zgrešil vse tri poskuse. Odličen drugi je bil Ruzzier z novim osebnim dosežkom 3,40 m in tretji Švab prav tako z osebnim rekordom na višini 3,20 m.

V metu kladiva je Peter Zupan zasedel 2. mesto, rezultat pa ni izreden: le 30,23 m. Atlet odločno ni v formi, meti so bili počasni in neučinkoviti.

Borov «exploit» v nedeljskem mitingu pa je pripadel Stojanu Udoviču, ki je vrgel kopje na značko točno 62,000 m; rezultat je za kar štiri metre boljši od prejšnjega društvenega rekorda in uvršča našega atleta med sedem najboljših sedanjih metalcev v državi. Moramo še dodati, da bo ta rezultat atlet v letošnji sezoni lahko še izboljšal, saj so njegovi meti tehnično še nepopolni.

V ostalih tekmah so bili dobri rezultati Mariona v teku na 100 m, Fabbra v kladivu in mladega Cattaruzza v skoku v višino.

REZULTATI

Mlajši mladinci:
višina
1. Cattaruzza (Italcantieri Tržič) 1,93 m

Člani in mladinci:
100 m
1. Marion (CUS Trst) 11"1
110 m ovire
1. Cadò (ASU Videm) 16"4
3. Cesar Vojko (Bor) 17"1
4. Švab Dušan (Bor) 18"
5. Ruzzier Fabij (Bor) 18"4
met kladiva
1. Fabbro (Italcantieri Tržič) 48,56 m
2. Zupan Peter (Bor) 30,23 m
met kopja
1. Udovič Stojan (Bor) 62,00 m
skok s palico
1. Cesar Vojko (Bor) 3,70 m
2. Ruzzier Fabij (Bor) 3,40 m
3. Švab Dušan (Bor) 3,20 m.

Z. P.

KOŠARKA

SOFIJA, 27. — Na mednarodnem košarkarskem turnirju v Sofiji so dosegli sledeče rezultate:

Rim - V. Berlin	85:54
Bukarešta - Ankara	79:68
Moskva - Sofija	95:66
Havana - Varšava	79:39

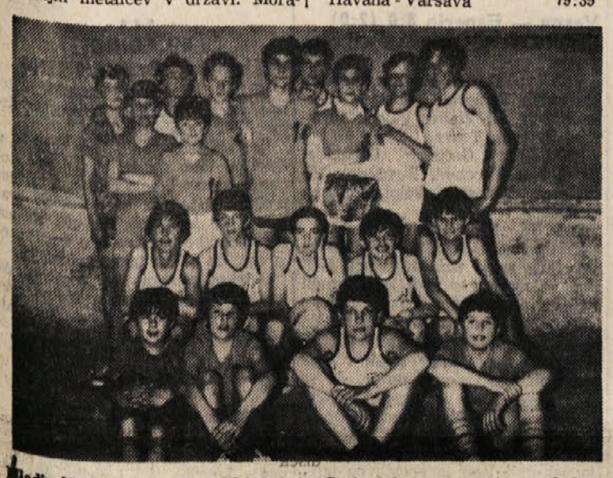

Mladinski ekipi Doma in Olympie iz Gorice, ki nastopata na mladinskih igrah v odbojki

ATLETIKA

Letos, 2. junija

Brumel v Italiji

TURIN, 27. — Svetovni rekorder v skoku v višino, Valerij Brumel, se bo udeležil univerzitetnega atletskega mitinga, ki bo v Turinu 2. junija. Po dolgi odsotnosti zaradi poškodbe je začel Brumel znova intenzivno trenirati in v Turinu bo verjetno prvič nastopil na mednarodni prireditvi. Univerzitetnega atletskega mitinga se bodo udeležile vseučiliške reprezentance Sovjetske zveze, Zahodne Nemčije in Italije, ki se bodo pomerile v vseh atletskih disciplinah.

V italijanski reprezentanci bodo med drugimi tudi Dionisi, Azzaro, Gentile in Arese.

NOGOMET

PORDENON, 27. — Zadnje čase se je precej govorilo o nogometnih sodnikih, posebno odkar je RAI uvedla «moviolo» v oddajo «Športna nedelja». Da bi zmanjšali možnost sodnikove pomote, bodo jutri v Pordenonu poizkusili zaupati vodstvo nogometne tekme dvema sodnikoma. To novost so že preskusili na raznih trening tekmah in so pozitivno ocenili rezultate. Jutrišnji poskušnji bodo prisostvovali tudi časnikarji in predstavniki sodnikov.

* * *

TURIN, 27. — Predsednik časnikarske zveze Piemonta je danes ostro kritiziral igralca Torina Buia, ki je v nedeljo napadel novinarja časopisa «Gazzetta dello Sport» po tekmi Torino - Cagliari.

Občni zbor Krasa: zgoraj novoizvoljeni odbor; spodaj članstvo

OB OBČNEM ZBORU ŠPORTNEGA KROŽKA KRAS V ZGONIKU

Tudi na področju zgoniške občine bodo zgradili športno dvorano

Na sobotnem rednem občnem zboru ŠK Kras v Zgoniku, o katerem smo na kratko poročali že v naši nedeljski številki, je dosedanji odbor polagal račune za preteklo delovno obdobje, ki je bilo za to društvo izredno plodno in uspešno. Po poročilih (od katerih podajamo predsedniško in tajniško v nekoliko skrčeni obliki) je prišlo do debate, v katero je posegel tudi župan zgoniške občine Guštin. Med njegovimi izjavami je bilo zlasti pomembno zagotovilo, da bodo tudi športniki te male kraške občine prišli do lastne športne dvorane. Občinski možje te občine so namreč že storili prve korake v zvezi s postavitvijo stavbe, v kateri bodo lahko domačini razvijali svoje družbene aktivnosti, med temi tudi športno.

Predsedniško poročilo Borisa Simonete

Če kritično ocenimo naše udejstvovanje v poslovni dobi, ki jo pravkar zaključujemo, moramo z velikim poudarkom in ponosom ugotoviti, da je Kras presegel vsa najbolj rožnata pričakovanja in dosegel na tekmovalnem prizorišču takšne uspehe, kakršnih ni še zabeležila razmeroma kratka zgodovina našega krožka. Doseženi rezultati predstavljajo najprej priznanje za vse dosedanje trdo delo, ki je bilo predvsem v prvih letih skrajno težavno. Moramo se tudi spomniti nekaterih vztrajnih in požrtvovalnih članov, ki so znali pravilno usmeriti delovanje naše mladine.

Pot, ki so jo pred leti ubrali pionirji krožka, je bila za naše razmere povsem nova. Številni so bili tisti, ki niso doumeli važnosti te nove športne organizacije. Katerakoli pobuda, ki nima za seboj že večletne tradicije, naleti ob svojem izvoru na velike težave in na nasprotovanja, ki so posledica dejstva, da ljudje še niso dovolj zreli za pojmovanje poslanstva novega pojava. Naš krožek pa je odlično premostil te začetne težave, v mladini je dozorel čut do skupnega dela, razumeli so, da lahko le z organiziranim delovanjem prodre in se ohrani. Letošnja uspešna tekmovalna sezona je sad in pravično plačilo za dolgoletni trud. Vendar bi se upal trditi, da ni Kras na tekmovalnem področju še dosegel svojega viška in prepričan sem, da bo v prihodnjem delovnem letu še jasneje prišla do izraza zdrava rast in napredek naših sil. Naša mladina je dokazala, da neobhodno potrebuje športno udejstvovanje, ki bo nedvomno zapustilo vidne sledove v njeni osebnosti. Zato moramo mi vsi posredovati in vsestransko podpreti prizadevanje naše mladine, da se izpopolni in ima na razpolago zadostna sredstva za uresničitev svojih ciljev.

Obračun preteklega obdobja je, kar se tiče organizacije in predvsem športnih dosežkov, nadvse pozitiven in razveseljiv. Kljub temu pa smo tudi v minuli sezoni imeli opravka s številnimi perečimi vprašanji, ki so včasih presagala naše zmožnosti. Z dobršno mero dobre volje pa smo premostili vse ovire in danes lahko s toliko večjim ponosom gledamo na dosežene rezultate, ki so nam dali tem večje zadoščenje.

Naš krožek deluje in črpa svoje sile iz vseh vasi zgoniške občine, ki ni velika in šteje razmeroma malo prebivalcev. Prav zaradi tega pa bi morali biti vsi skupaj bolj solidarni, dovzetnejši za probleme naše mladine, ki ne stremi le za tem, da čim bolje obvlada žogo, temveč hoče s skupnim delom ohraniti in buditi narodno zavest. Glede na število prebivalcev naše občine je odstotek članov še kar sprejemljiv. Kljub temu pa je članstvo premalo številno, da bi zdržalo tolikšno breme, in marsikdaj ne kaže tiste zavzetosti in volje do sodelovanja, ki bi bilo potrebno in mogoče. Posebno nekatere vasi naše občine so še zmeraj oddaljene od našega delovanja, kar pa je v obojestransko izgubo. Želeli bi, da bi se v bližnji prihodnosti ta razdalja skrajšala in bi novi člani našli v našem krožku svoj simbol, da bi ga vsestransko podpirati in bi vanj, po možnosti, usmerjali svoje napore.

Poglavitni in trajni problem krožka je bilo njegovo finančno stanje. Tudi v pretekli poslovni dobi je prišlo zaradi zahtevnejših obveznosti in neprimerno večjih izdatkov do trenutnih kritičnih momentov, ko se je marsikdo že predajal malodušju. Da bi omilil težave in omogočil redno delovanje, je odbor napel vse sile, trkal je na vsa vrata in tudi dobil srednjo pot, ki nas je privedla iz zagate. Naj se na tem mestu spomnim in zahvalim vsem občanom in tvrdkam v naši občini, ki so ob priliki božičnih praznikov zbrali nekaj finančnih sredstev, da smo laže zadihali. Še prav posebna zahvala za vse razumevanje pa gre SKGZ, ki nam je prav v najkritičnejšem trenutku priskočila na pomoč. Perspektive so, kar se stroškov tiče, za novo sezono še bolj kritične, saj bo baje nastopalo v vsaki skupini odbojkarske C lige dvanajst ekip namesto dosedanjih osem, se pravi, da bo naša skupina zemljepisno zajemala dobršen del severne Italije. Finančno breme si lahko že sedaj sami predstavljamo. Zato bi moral novi odbor poskrbeti za primerno in takojšnjo rešitev tega perečega vprašanja, ker članstvo samo ne bo več zmoglo kriti vseh stroškov. Naš krožek upa, da bo v tem pogledu prišlo do globalne rešitve, ker podobni problemi tarejo tudi nekatera druga slovenska zamejska društva v Italiji. Kras zagovarja in podpira pobudo, da bi se ZSŠD vključila v krovno organizacijo SKGZ, kar bi bil odločilen korak na poti k rešitvi tega aktualnega problema. Naj obenem še omenim, da je v pretekli delovni dobi postal naš krožek juridična oseba in bi morali biti zdaj tudi mi deležni primerne finančne pomoči s strani dežele.

Med perečimi vprašanji, ki so nas v minuli sezoni vidno pogojevali, je tudi problem telovadnice. Kaže pa, da bo ta pomanjkljivost že letos odpravljena, ko bodo zgradili nov športni objekt v Nabrežini, s čemer bi se moral okoristiti tudi naš krožek.

V pretekli delovni dobi je odbor že storil prvi korak, da bi razširil svoje delovanje tudi na druge športne panoge, ki naj bi poleg odbojke in namiznega tenisa obogatile udejstvovanje našega krožka. Tu mislim predvsem na balinarske objekte, ki so bili že določeni in začrtani v posameznih vaseh in ki bodo omogočili tudi starejšim članom, da stopijo na tekmovalno stezo ter pomerijo svoje sile. Novi odbor bo moral izpeljati do kraja ta načrt, da bi čez leto dni lahko na tem mestu razglasili, da je Kras vpisal svojo balinarsko sekcijo v CONI.

Naloge, ki čakajo novi odbor so težke in odgovorne, vendar če bo Kras stopal po dosedanjih stopinjah, bi moral doseči še večji razmah in pozitivne dosežke.

Tajniško poročilo Vojka Kozmana

Delovanje in uspehi so presegli vse dosedanje dosežke. Seveda, bilo je mnogo truda, da smo lahko dosegli take rezultate, toda sedaj, ko polagamo račune, smo lahko ponosni na naše uspehe.

Za velikimi uspehi pa se skriva požrtvovalno delo naših odbornikov, ki so vsak po svoji moči pripomogli k delovanju našega krožka.

Menim, da smo posvetili premalo pozornosti našim najmlajšim, pa čeprav smo se na našem zadnjem občnem zboru obvezali, da bomo največ truda vložili za dejavnost naše osnovnošolske mladine. Brez mladine si ne moremo predstavljati nikakršnega delovanja. Iskanje naših novih sil mora priti prav v vrstah najmlajših in moramo prav njim najbolj pomagati, da se lahko udejstvujejo na športnem področju.

Seveda ne smemo pozabiti tudi na naše starejše člane, katere bomo skušali pritegniti v čimvečjem številu v našo sredo.

Prav od naših starejših članov je prišla pobuda za zgraditev balinarskih stez po vaseh zgoniške občine, in v Zgoniku so prav te dni začeli z gradnjo dveh igrišč. Predvsem iz tehničnih razlogov tega ni bilo mogoče storiti v drugih vaseh, toda upamo, da bo vse v najkrajšem času rešeno in, da se bo čimprej začelo z deli in gradnjo še v ostalih vaseh naše občine.

Preden preidem k tehnični plati tega poročila, se moramo toplo zahvaliti vsem, ki so pripomogli k temu velikemu letošnjemu uspehu. Posebna zahvala naj gre trenerju prof. Drašiču za odbojko, Ediju Boletu za namizni tenis, vsem tekmovalcem in zvestim navijačem.

Naše društvo je v letošnji sezoni doseglo mogoče največje uspehe v svoji kratki, toda pestri zgodovini.

Po prvem mestu v D ligi si je naša odbojkarska ekipa priborila pravico, do nastopa na kvalifikacijah za C ligo, ki so bile v Castelfrancu Venetu. In prav tam nam je uspelo napredovanje v C ligo. Ekipa je po tem uspehu začela z veseljem trenirati in se pripravljati na letošnje pred kratkim zaključeno prvenstvo.

Neizkušenost in dolga potovanja so bila včasih glavni vzrok za nekatere negativne nastope naše ekipe. Kljub temu pa moramo biti z letošnjim prvenstvom nadvse zadovoljni, saj smo dosegli cilj, ki smo si ga pred začetkom zastavili. Naši igralci so zasedli odlično četrto mesto. Poleg tega je imela naša odbojkarska vrsta še mnogo prijateljskih tekem in nastopov. Omeniti moram masovni izlet v Črnuče, kjer smo bili deležni zelo prisrčnega sprejema tamkajšnjega društva. Nadalje, odlično drugo mesto na turnirju 25-letnice osvoboditve, ki ga je organizirala SPZ, ter zmago na turnirju v Kamniku, kjer so nastopale najboljše šesterke iz Slovenije.

Tudi druga panoga s katero smo včlanjeni v CONI, nam je dala mnogo zadoščenja in takoj moramo omeniti izreden uspeh Sonje Milič na lanskem vsedržavnem prvenstvu v Fiuggiju, kjer si je priborila naslov državne podprvakinje v kategoriji naraščajnic.

Poleg državnega prvenstva se je naša predstavnica udeležila treh najvažnejših turnirjev v Italiji, kjer je vedno dosegla nadvse pozitivne rezultate.

Razveseljivo je dejstvo, da ima ta panoga pri nas mnogo obetajočega naraščaja, ki je gotovo poroštvo za bodoči razvoj namiznega tenisa pri nas.

Veliko zadoščenje za nas je bil poklic dveh naših igralcev na izbirne treninge za sestavo mladinskih državnih reprezentanc. To je plačilo za trud tekmovalcev, trenerjev in odbora ter v spodbudo vsem našim drugim tekmovalcem. Letos se bosta poleg Miličeve udeležili vsedržavnega prvenstva v Fiuggiju še dve naši pingpongarici.

Naše društvo je oktobra lani organiziralo mednarodni odbojkarski in namiznoteniški turnir za Kraški pokal. Turnir je zelo dobro uspel saj so nastopile zelo kakovostne ekipe, kot Črnuče in Libertas Trst za odbojko, ter Olimpija Ljubljana in Triglav Kranj za namizni tenis.

Da smo si nekoliko finančno opomogli smo tudi sodelovali na vinski razstavi in s trudom mladih ter starejših članov nekaj doprinesli blagajni društva.

Mnogo je bilo stikov in medsebojnega sodelovanja z društvi iz matične domovine, in upamo, da se bo to sodelovanje še bolj razvilo v prihodnji delovni dobi.

Lansko leto je bilo ustanovljeno združenje slovenskih športnih društev v Italiji, v katero se je seveda naše društvo včlanilo. To je zelo važna pobuda za ves slovenski šport v Italiji, saj moramo med nami vedno bolj tesno sodelovati in se spoznavati s problemi, ker samo tako bo lahko prišlo do skupnega dela in to v interesu vseh, ki delajo za razvoj naše manjšine.

Kar se tiče vključitve ZSŠD v SKGZ mislim, da bi to lahko rodilo dobre sadove, seveda bi ZSŠD tudi v tem primeru morala imeti samostojno delovanje.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vodstvu ŠD Sokol iz Nabrežine za sodelovanje, katero, upamo, bomo v bodoče še bolj razvili.

KOŠARKA

MLADINSKA PRVENSTVA

Brez poškodovanega R. Kralja druga ekipa Bora poražena

Poletovke so osvojile dve točki brez igre

«PRIMA DIVISIONE»

ITALSIDER — BOR 81:37 (44:16)

BOROVA POSTAVA: Rajmund Kralj 4, Stojan Hrvatič 10, Martin Kralj 15, Kafol 4, Barazzutti 2, Valter Hrvatič 2, Štokelj, Koren, Šare.

Borovi košarkarji so v nedeljo zgubili proti močni peterki Italsidra, ki je še vedno na prvem mestu lestvice in je nedvomno najmočnejša ekipa tega prvenstva. Poleg tega naj omenimo, da so naši košarkarji igrali zelo slabo, pa si lahko tako razlagamo visok poraz. Med tekmo pa se je resno poškodoval Rajmund Kralj, kar je še v večji meri zmedlo borovce, ki so bili že tako v težavah proti tehnično boljšim nasprotnikom.

Najboljši v vrstah Bora je bil Stojan Hrvatič. Ostali pa so v glavnem razočarali.

PRVENSTVO DEČKOV

SABA — POLET 39:32

POLETOVA POSTAVA: Edi Sosič 22, Kalin, Marko Sosič 4, Tavčar (k) 2, Ivan Sosič, Malalan, Čok, Purič.

Poletovi dečki so včeraj odigrali tekmo proti ekipi SABA, ki so jo v nedeljo odgodili. Po predvidevanju so zmagali gostje, ki so bili tehnično boljši od naših predstavnikov. Kljub temu pa so Openci igrali presenetljivo dobro in so bili skozi vso tekmo enakovreden nasprotnik gostov. Zlasti se je izkazal Edi Sosič, ki je bil nepremagljiv pri prestrezanju odbitih žog in je bil tudi najboljši strelec tekme.

LESTVICA

Lloyd	10	9	1	485	286	18
Inter 1904	7	7	0	446	130	14
Bor A	11	7	4	552	393	14
SABA	8	5	3	362	305	10
Servolana	9	3	6	372	359	6
Bor B	10	1	9	235	711	2
Polet	9	0	9	171	436	0

* * *

Danes se bo prvenstvo dečkov nadaljevalo. Na sporedu bi moral biti derbi med Borom B in Poletom. Ker pa je že prva ekipa Bora zaposlena proti Interju 1904, so tekmo odgodili na petek, 30. aprila, ob 16. uri na igrišču «Prvi maj».

Bor A pa bo danes, ob 17. uri, igral na odprtem igrišču Trissina proti moštvu Inter 1904. Za «plave» bo to izredno težka tekma, saj Inter 1904 ni do sedaj doživel poraza.

* * *

MLADINSKE IGRE

POLET A — POLET B 26:9

POLET A: Marko Sosič 6, Taučer 5, Ivan Sosič 2, Malalan 3, Kalin 3, Čok, Gorup 7.

POLET B: Valter Sosič 5, Ferluga 4, Daneu, Škabar, Brišček, Malalan, Lenišar, Rauber.

V ponedeljek je bil na Općinah «družinski» derbi v okviru košarkarskega turnirja mladinskih iger.

Po predvidevanju so zmagali igralci prve peterke, ki so bili vseskozi boljši od mlajših in nižjih nasprotnikov.

1. POVRATNO KOLO

Polet A - Polet B	26:9
Mivar - SABA	12:94

Počitek: Brunner.

LESTVICA

SABA	5	5	0	371	65	10
Brunner	4	3	1	183	139	6
Polet A	5	3	2	127	135	6
Polet B	5	1	4	90	184	2
Mivar	5	0	5	64	318	0

DANAŠNJE KOLO

Brunner - Polet A (16.00)
Mivar - Polet B (17.00)
Počitek: SABA

PRVENSTVO DEKLIC

POLET — CALZA BLOCH B 2:0 b.b.

V nedeljo je v prvenstvu deklic Polet premagal peterko Calza Bloch B z 2:0 brez borbe, ker se nasprotnice niso predstavile na igrišču. Tega res nismo pričakovali od tako močnega društva, kot je Calza Bloch, ki ima celo eno žensko ekipo v A ligi in ima tudi bogat naraščaj.

b. l.

NOGOMET

TURIN, 27. — Danes je prispela v Turin nogometna ekipa Koelna, ki se bo jutri zvečer srečala z Juventusom v povratni polfinalni tekmi pokala sejemskih mest.

BOKS

RIM 27. — Danes je prispel v Italijo argentinski boksar Carlos Monzon, ki bo branil svetovni naslov srednje kategorije v srečanju z Ninom Benvenutijem, 8. maja v Montecarlu.

NOVI ODBOR ŠK KRAS

PREDSEDNIK: Vojko Kocman; PODPREDSEDNIK: dr. Stanko Budin; TAJNIK: Zvonko Simoneta; BLAGAJNIČARKA: Tamara Blažina; GOSPODAR: Mario Milič; ODBOJKA: Srečko Budin, Jožko Doljak, Josip Pegan, Angel Milič; NAMIZNI TENIS: Zvonko Simoneta, Josip Milič; BALINANJE: dr. Stanko Budin, Jožko Doljak, Mario, Egidij, Angel Milič, Stano Gruden, Josip Guštin; PRIREDITVE: Josip Pegan, Tamara Blažina, Stano Gruden, Ivan Rebula; STREIJANJE: Ivan Rebula; ŠAH: Janko Budin. NADZORNI ODBOR: Josip Milič, Josip Guštin, Josip Milič in Srečko Budin.

NAMIZNI TENIS

LJUBLJANA, 26. — Slovenskega republiškega prvenstva v namiznem tenisu se je udeležilo 14 tekmovalcev in 8 tekmovalk.

Med člani sta Kopra in Vecko zopet dokazala, da v republiškem okviru nimata nasprotnikov. Dosedanji tretji igralec Jože Žekš, pa je letos malo treniral in je moral prepustiti tretje mesto Kasteliocu.

Največji napredek na turnirju so pokazali mladinci, ki so prekosili marsikaterega igralca višje kategorije. Posebno pohvalo zaslužijo Miran Savnik, Uroš Rak in Milovanovič.

Korpa in Vecko sta turnir odločila v medsebojnem obračunu. Takoj je bil reprezentant Korpa boljši in je osvojil prvo mesto.

Med članicami je zmagala Eva Jeler, ki je zgubil vsega skupaj le en niz.

LESTVICA:

MOŠKI: 1. Korpa, 2. Vecko, 3. Kastelic, 4. Savnik, 5. Rak U.

ŽENSKE: 1. Jeler, T. Martinec, 3. Dujn, 4. Verstovšek, 5. Kalan.

OSTALE ŠPORTNE VESTI NA ŠESTI STRANI

ODBOJKA

MLADINSKE IGRE V GORICI

Si je goriški Dom zapravil prvo mesto?

SAN LUIGI — DOM 2:0 (15:12, 15:9)

Odbojkarji goriškega Doma, ki sodelujejo v finalnem turnirju občinskih mladinskih iger, so včeraj popoldne nepričakovano zgubili tekmo s šesterko San Luigi in je zaradi tega njihova uvrstitev na prvo mesto v tem turnirju postala dvomljiva.

Domovci so včeraj popoldne igrali nepričakovano slabo. Tolkača se nista izkazala, napak v podajanju je bilo precej, zadnji del igrišča je bil večkrat prazen in v to praznino so nasprotniki z uspehom poslali precej žog. Najboljši na igrišču je bil Klanjšček.

Ekipa zavoda San Luigi ni igrala dobro. Lahko bi celo rekli, da je igrala slabo. Vendar je imela več sreče in je oba seta zaključila v svojo korist.

Le zmaga nad Ardito lahko dopušča še upanje na zmago. Zaradi tega bo potrebna boljša igra v zadnji tekmi tega turnirja.

Ženska promocijska liga na Goriškem

Drevi v Dijaškem domu Dom proti Mladosti

V okviru ženskega promocijskega prvenstva B skupine, bo nocoj ob 20.30 na igrišču v Dijaškem domu tekma med ekipama Doma in Mladosti. Tekma je bila napovedana za velikonočno soboto v Doberdobu, vendar je prišlo takrat do nesporazuma zaradi igrišča. Dom je tedaj dobil tekmo b.b., vendar jo bodo, na prošnjo igralk Mladosti nocoj ponovili, seveda če ne bo vreme nagajalo.

zdaj šla po vodoravnem rovu naprej, tako da sta spet zagledala drobno lučko pred seboj. Tekla sta, da jima je pojemala sapa. Šele v bližini črpalke Kamšt, kjer je bilo treba znova zažgati mine in se je prva skupina ustavila, sta jih ujela. Tu je Pemcu uspelo obvladati vodnike, ki so šli kot splašeni konji.

Vsa zasopla sta pridrvela za njimi. Tušar se je raztogotil in mrožasti brki so se mu tresli. «Pobij jih, Pemc, satane panikarske, zato, ker sva bila na dnu, pa naj crkneva tukaj notri!»

Vodniki so se stiskali skupaj in ga preplašeno gledali. S težavo so ga umirili. Pemc je pomešal vodnike med diverzante, Tušar je prižgal mine in tekma s časom se je nadaljevala. Ker so šli zdaj bolj počasi, so rudarji strašili, da jih bo eksplozija pometla z lestvic. Postajali so smrtno utrujeni. Pazili so, da ni nihče zaostal. Po vodoravnem rovu, ki je vodil iz rudnika pod mesto k opuščenemu delu rudnika, so tekli. Ura se je nagibala v jutro. Kmalu so se znašli na spiralastih lestvicah, kjer so se zvečer tako uporno učili rudarskega posla. Zdaj so bili okretni in urni. Čim više so se vzpenjali, tem bolj je Bliska skrbelo, kaj bo pred vhodom. Zrak je postajal hladnejši. Na razgrete obraze so jim začele padati vodne kaplje. Vedeli so, da so že blizu izhodu, in to jim je vlilo zadnje moči. V roke in noge so jih že prijemali krči. V usta jim je silila grenkoba in v kotičkih ust se je že nabirala bela pena. V splašeno migetanje luči, ki je bilo podobno letu ujetih vešč v svetilki, je zadonela prva eksplozija na dnu rudnikovega trebuha. Zemlja je zadrhtela in vroč sopuh je buhnil po rovu. Zanihali so na lestvah in se krčevito oprijeli železa. Tišino je preparal Pemčev glas: «Pohitimo! Glavne eksplozije, ki pride čez nekaj minut, ne bomo vzdržali!»

Smrtni strah je premikal roke in noge, ki so grabile po mokrih klinih, ki so bili kmalu prekriti z ledom. Dim zimske noči je od vrha udarjal v razgreta lica.

Železna vrata v jašek so bila na stežaj odprta. Pred vrati sta sedela dva moža s strojnicami na kolenih. Pazljivo sta motrila okolico. V mestu je švignilo nekaj raket. Slišala sta eksplozijo in korake vzpenjajočih.

Kmalu so bili v betonski kamri. Zunaj je nad temnim obrisom hribov nad globačo umirala noč. Zvezde so bledele in izginjale. Globoko so zajemali sapo in se opajali s svežino hladnega zraka. Ko so bili vsi zbrani in so se prešteli, je dejal Pemc:

«Fantje, kaj sem vam rekel v luknji? Da se bomo zdravi vrnili. Tu smo! Povem vam pa, zapomnite si 6. februar 1944. Danes smo se znova rodili.»

Toma je obšlo nedoumljivo ganotje. Planil bi k Pemcu in ga objel in k vsakemu izmed njih, ki so stali v gruči rdečih obrazov, umazani in s čudnim ognjem v očeh. Bilo je čustvo, ki ga še ni doživel. Pretreslo ga je do dna. Nekaj je hotel reči. Tedaj je v podzemlju zabobnelo. Orjaška eksplozija je stresla zemljo in zamajala so se jim tla pod nogami, imeli so občutek, kot bi bili na ladji. Silovito bobnenje je bilo podobno grčanju prebujajočega se ognjenika. Mislili so, da se je preklala zemlja. Otrpnili so in prisluhnili odmevu minerske pesmi. Stari svet nasilja in lastnikov se je rušil. Sesedel se je v prah in ostajal brez temeljev, v krčih in bolečinah se je porajalo novo življenje. Pod njimi se je prebujalo mesto. Prižigale so se luči. Hrup iz kasarn je prihajal do njih. Histerično so zalajale strojnice. Oglasili so se topovi. Roji svetlečih raket so švignili v jutranji mrak. V hiši pod jaškom pa se je z visokim, pretrganim glasom oglasil petelin.

«Pojdimo! Dobro jutro smo jim voščili,» je dejal Pemc, snel z ramena strojnico, jo pripravil za strel in zavil v sneženo pobočje. Možje so se zvrstili za njim v kolono in izginili. Ljudje iz rudnika so ostali na mestu, nekam majavi in neodločni ter preplašeni. Čeprav so jih povabili s seboj, ni bilo nikogar, ki bi se odločil. Bili so starejši možje, obteženi z leti in predsodki.

«Kakšni ljudje! Kakšni ljudje! Iz železa!» je sam pri sebi mrmral najstarejši rudniški strojnik. V roki je držal listek. Ta bo potrdil Nemcem, da so bili z orožjem prisiljeni zapustiti svoja delovna mesta. Pismo pa je bilo obenem pozdrav šefa obveščevalnega centra 31. divizije in njegovih obveščevalcev.

Eksplozij v rudnikovem trebuhu še ni bilo konca. Votlo so odmevale po podzemlju in se zlivale z bobnenjem topov nad zemljo. Zmaličile so železje in zdrobile črpalke. Po rovih so zaklokotale neukročene vode in zalivale polja. Njihovo vrenje je grozljivo bobnelo. Voda se je pretakala iz skrivnih žil in utopila zaloge živega srebra, sledove bede in trpljenja ljudi, ki so vse življenje kopali za bedne pare in pod zemljo pozabljali, da je nekje zunaj sončno nebo.

23

Na Cajnem vrhu, od koder je krenil bataljon Vojkove brigade napadat Idrijo, je diverzante obsijalo sonce. Gospodar jih je na pragu z veseljem sprejel in jih povabil v hišo. Utrujeno so se vlekli, kot bi bili pijani. Bili so zaspani in lačni, da se jim je meglilo pred očmi. Vstopili so, čeprav je bilo nevarno, gorski lovci bi jim lahko sledili. Cajnar ni mogel verjeti, da so minirali rudnik. Pogostil jih je z žganjem, ki so ga v dušku zlivali vase. Skuhal jim je kotel polente in ga zalil z vedrom namolzenega mleka. Od gospodarja so zvedeli, da je bataljon že proti jutru šel mimo hiše proti Ledinam.

Zahvalili so se gospodarju in odšli. Pemcu se je mudilo. Potrdila se je Bliskova slutnja. Zdaj se je spomnil vsega, kar so govorili o Grabarju. Prepričan je bil, da je gestapovec. Pemc se je bal, da ta lopov ne bi zapeljal bataljona v nemško klavnico. Šele sedaj je precenil, kako pravilen je bil ukrep, da ni vedel za akcijo nihče, preden niso bili na mestu. Če bi obvestil Nemce, bi obležali postreljeni v rudniku. Še ga je skrbelo, da jim ne bi kje po poti pripravili presenečenja. Zato so se zelo previdno bližali Ledinam.

Pohvalil je Bliska, da ima poseben občutek za nevarne ljudi. Nos, kot se temu pravi. Obveščevalec brez tega občutka je kot lovski pes, ki ne sledi.

Na Ledinah, na visoki planoti proti Cerknem, so jih že od daleč ustavile zasede in bataljonske patrulje. Od njih so zvedeli vse o sabotaži z minometi in o umiku. Pemc je besnel. V prvi hiši so dobili Peruna, ki ga je Pemc ostro prijel in mu zagrozil z vojnim sodiščem. Komisar je bil ves iz sebe. Skomignil je z rameni in povedal, kako je bilo. Omenil je, da je večkrat zaman opozarjal nanj in da so po poboju čete v Rovtah skoraj razrešili njega, Grabarja, ki se je tri dni klatil kdove kod, pa ni nihče klical na odgovornost. Povedal jim je, da se je Grabar napil in sedi sam v gostilni. Bataljon bi ostal brez zavarovanja, če ne bi on razporedil straž in patrulj.

Tušar, Blisk in Tomo so se potegnili za Peruna, da mu je Pemc, ki ga je že nameraval razorožiti in zvezati, prizanesel.

Domenili so se, da bodo poiskali komandanta. Ker jih je Tomo opozoril, da je Grabar nevaren, so možje obkolili gostilno. Zdaj so se spomnili vsega, kar se je prej samo sumilo in so prijatelji govorili med seboj potihem in zaupno. Komisarju Perunu je večkrat govoril, da je naša obveščevalna služba zanič, ker so se v njej nabrali intriganti in primitivci, ki špijonirajo lastne ljudi, v nemške štabe pa neznajo prodreti. Kadar sta prišla Blisk in Tomo v bataljon, ali kdo drug od obveščevalcev, je gotovo dobil vzrok za pikre pripombe. Perun je povedal, da je Grabar umaknil bataljon s položajev kmalu po polnoči. Komandirji so se mu uprli, pa jim je dejal, da so oni gotovo mrtvi, sicer bi se že davno vrnili. Posebno Tomo je imel neporavnane račune z Grabarjem. Poljak je predlagal, da ga takoj aretirajo in pred bataljonom ustrelijo. Celo ponudil se je, da ga bo sam.

Pemc se je uvidevno nasmehnil Poljakovi jezi. Tako kot Tomo ni znal sovražiti nihče. Da bi ga pomiril, je zaključil razgovor: «Ti ga boš streljal, Tomo, in majorja tudi. Samo ne danes in ne pred bataljonom. Potrpi! Sodilo jima bo vojno sodišče. Dokazov imamo preveč. Pojdimo ponj!» je odločil, vzel iz toka pištolo, odprl varovalko in odločno stopil naprej.

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 93 808 94 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/1 Telefon 33 82
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II Telefon 95 823
Ul. sv. Frančiška 20 Telefon 37 338
Naročnina
Mesečno 1.100 lir — vnaprej, polletna 6.100 lir, celoletna 11.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 15.500 lir. V SFRJ posamezna številka v tednu in v nedeljo 80 par, mesečna 14 din, letna 140 din.
Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 28. aprila 1971

Za SFRJ Tekoč račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1 «ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir. «Mali oglasi» 50 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana».
Odgovorni urednik Stanislav Renko Izdaja in tiska ZTT - Trst

PRED POSLOPJEM SENATA NA KAPITOLU V WASHINGTONU

Množične manifestacije proti vojni v Vietnamu

Skupine demonstrantov vdrle v dvorano, kjer je zasedala komisija za zunanje zadeve - Pomirljiva izjava predsednika Nixona

WASHINGTON, 27. — Danes so se nadaljevala na hribčku ameriškega Kapitola, kjer imata svoj sedež kongres in senat, manifestacije proti vojni v Vietnamu, ki jih prirejajo številne skupine v osrčju ameriške prestolnice.

Domislice demonstrantov, da bi na najbolj učinkovit način prikazali krvavo tragedijo v Vietnamu, so neštete: pred senatom ZDA se nenadoma zgrudi na tla človek, ki ga je zadel rafal iz brzostrelnega orožja. Kri oškropi cesto in pločnike. Ne gre seveda za resničen dogodek, saj je vse ponarejeno: orožje je iz plastike, kri je rdeče pobarvana tekočina, toda ves ta prizor vpliva na ljudi, ki gredo mimo in se jim kar zdi, da so se znašli sredi vietnamskega klanja.

Mladi demonstranti so se pod vodstvom Rennie Dawisa spravili danes na kongresna poslopja. Nameravali pa so uprizoriti mirno zasedbo. Policija je aretirala nekaj demonstrantov, toda na drugi strani je bilo več razgretih razgovorov med demonstranti in poslanci. Policija je baje intervenirala samo v nujnih primerih. Svoje sile je osredotočila na pobijanje poskusov, da bi demonstranti vdrli v kongresno palačo.

Nekaterim skupinam demonstrantov pa se je vseeno posrečilo, da so se prebili čez policijske kordone ter so vdrli v dvorano, kjer je pod predsedstvom sen. Fulbrighta zasedala komisija senata za zunanje zadeve. Prišlo je do začasne odložitve seje. Po dolgem prerekanju je bil sprejet predlog republikanskega senatorja Towerja, da policija izprazni lože.

Pacifistično gibanje pa medtem prireja številne cestne bloke v znak protesta proti vojni v Vietnamu. En tak blok so priredili v bližnji okolici New Yorka, kjer je promet zastal kar za štiri ure.

Glasnik ameriške vlade Ziegler je izjavil, da predsednik Nixon soglaša v bistvu z vsemi, ki si želijo konca vojne v Vietnamu. Nadalje je izjavil, da se je predsednik stalno zanimal za potek manifestacije pred senatom ter je priznal, da so se demonstranti obnašali na splošno «omikano».

Ameriški podpredsednik Spiro Agnew pa je dal čisto drugačno izjavo. Med drugim je trdil, da se Amerika ne sme pustiti ustrahovati od 200.000 demonstrantov, ki predstavljajo baje le veliko manjšino v ZDA.

Nov proces zaradi dogodkov v My Laiu

FORT MCPHERSON, 27. — Pred vojaškim sodiščem v Fort McPhersonu se je začela včeraj obravnava proti ameriškemu častniku Eugenu Kotoucu, ki je obtožen, da je zverinsko mučil nekega ujetnika iz vrst vietnamske osvobodilne vojske. Kapetana Koutuca so konkretno obtožili, da je odsekal mezinec nekemu ujetniku in da ga je porezal po vratu.

Izredno pomembna za nadaljnje sojenje ameriškim častnikom v Vietnamu, je okoliščina, da je vietnamskega ujetnika zadrževal s silo kapetan Medina, medtem ko mu je Koutuc amputiral mezinec. Kapetan Medina se bo moral v kratkem zagovarjati pred sodiščem, ker je poveljeval četo «Charlie» v času nečloveškega pokola civilnega prebivalstva v My Laiu. Za tisti dogodek je bil že obsojen, kot je znano, poročnik Calley na dosmrtno ječo, toda predsednik Nixon ga je spravil na svobodo.

Gotovo je torej, da je bil Medina navzoč na zasliševanju vietnamskega borca kaka dva km od vasice My Lai na isti dan napada na vas.

Prva priča, ki so jo včeraj zaslišali vojaški sodniki je bil Thomas Kingh, ki je izjavil, da je bil v sobi, kjer so zasliševali ujetnike. Priznal je, da je nekdo v resnici pohabil vietnamskega ujetnika, ni pa mogel povedati z gotovostjo, kdo je bil prizadeti častnik, ker je bil preveč oddaljen od kraja mučenja.

Na včerajšnji obravnavi so pričevali še trije drugi ameriški vojaki, ki so vsi potrdili, da so videli, kako je častnik odsekal ujetniku mezinec, in sicer samo zato, ker je bil nesrečnež osumljen, da pripada osvobodilni vojski. Eden od štirih vojakov je izjavil, da je prav kapetan Eugene Kotouc odsekal prst Vietnamcu. Kapetan Kotouc je izjavil, da je nedolžen.

STOCKHOLM, 27. — Zunanji ministri Švedske, Danske, Norveške, Finske in Islandije so po dveh dnevih posvetovanj izjavili, da so njihove države izdelale nekatere predloge, da bi preprečile onesnaženje morij in so s tem v zvezi povabile druge države, naj sledijo njihovemu zgledu.

Ministri poudarjajo, da so njihove države izdelale načrt, ki bi moral preprečiti, da bi prišle v morje nekatere strupene snovi, ki jih morski biološki agenti ne morejo razkrojiti.

Dejavnost Etne

CATANIA, 27. — Smer lave, ki izteka iz zahodnega žrela Etne se je danes nekoliko spremenila. Lava teče zdaj proti jugovzhodu, v smeri Volove doline. Hitrost ognjene reke se je nekoliko zmanjšala.

Izvedenci mednarodnega vulkanološkega inštituta, ki jih vodi prof. Rittmann v sodelovanju z dr. Tarzieffom, nadaljujejo s preučevanjem plinov, ki uhajajo iz ognjeniškega žrela.

Na Etno je medtem prišlo na tisoče turistov po večini tujcev, ki se peljejo z žičnico do polovice proge, da bi opazovali ta edinstven erutivni fenomen.

Sovjetski kozmonavt Georgij Beregovoj v Italiji: na sliki srečanje med sovjetskim gostom in milanskim županom

Preiskava o metodah vojskovanja v Vietnamu

WASHINGTON, 27. — Ameriška parlamentarna komisija, ki preiskuje metode vojskovanja ameriških čet v Vietnamu, je zaslišala včeraj bivšega vojaškega kirurga majorja Gordona Livingstona. Ta je izjavil, da Amerikanci često niso pomagali ranjenim borcem vietnamske osvobodilne fronte samo, da bi izsilili od njih določene informacije.

Livingston je izjavil, da mu je nekoč njegov poveljnik general George Patton (sin slovitega ameriškega poveljnika tretje armade v Evropi med drugo svetovno vojno) ukazal, naj obdrži pri življenju dva vietnamska borca vsaj toliko časa, da bi ju lahko zaslišali in potem naj pusti, da bi umrla: «Držite pri življenju ujetnika — je dejal — nekaj minut, toliko, da bosta spregovorila, potem pa pustite, da umreta.»

Major Livingston je nadalje izjavil, da mu je neki visoki ameriški častnik zaupal, da bi rad napravil z vietnamskimi ujetniki poskuse pri katerih bi uporabil neko sredstvo, ki paralizira človeka, namesto znanega sredstva, ki baje sili ljudi, da izpovedo resnico. Livingston pa je pripomnil, da tega preparata niso nikoli uporabljali.

Parlamentarna komisija je nadalje zaslišala bivšega kapetana Freda Laughlina, ki je povedal, da so jim predstojniki svetovali, naj odrežejo padlim borcem osvobodilne vojske ušesa zaradi točnejšega ugotavljanja števila padlih sovražnikov.

PO KRATKEM BIVANJU TREH KOZMONAVTOV V VESOLJU

Vprašanja v zvezi z vrnitvijo sovjetske vesoljske ladje sojuz

Rukavišnikov demantiral glasove o svoji domnevni slabosti - Še nobenih uradnih vesti o bodočem sovjetskem vesoljskem programu

MOSKVA, 27. — Pozdrav, ki so ga poslali moskovski prvaki trem kozmonavtom Šatalovu, Jelisejevu in Rukavišnikovu, ob priliki njihove vrnitev v «mesto zvezd» potrjuje domnevo, da je bila izstrelitev saljuta in potem še sojuza 10 le prvi del širokopotezne akcije, ki je osredotočena prav na saljutu. Opazovalci v sovjetski prestolnici pa se še vedno sprašujejo, kaj naj pomeni tako skorajšnja vrnitev sojuza in pa dejstvo, da je saljut ostal v vesolju.

Voščilna brzojavka poudarja, da so trije vesoljci opravili v kratkem času, ki so ga prebili na sojuzu, zelo pomembne raziskave, kot prvo dejanje širokega načrta, ki ima svoje težišče prav na tem, da je ostal saljut v vesolju.

Medtem ko razčlenjujejo sovjetski znanstveniki rezultate sojuzovega poleta, skušajo opazovalci v Moskvi rešiti vprašanja, ki so nastala spričo kratkega bivanja sojuza 10 v vesolju ter o nadaljnjih sovjetskih vesoliskih načrtih.

Program se nadaljuje, katere pa so prihodnje etape, še ne vemo. Do sedaj niso sporočili, ali bodo v kratkem času izstrelili še kakšno ladjo, niti, katere so naloge saljuta. Iz moskovskih virov vsekakor kaže, da je prvoten načrt predvideval še nekaj poletov s človeško posadko.

Datumi in bodoči program pa so vsekakor odvisni od vzrokov, ki so povzročili pristanek sojuza 10, potem ko je bil v vesolju le dva dni.

Iz sovjetskih krogov bi se lahko sklepalo, da je tako kratki polet znak hitrega in popolnega uspeha. Nekateri zahodni opazovalci pa sumijo, da na krovu sojuza ni bilo vse v najboljšem redu. Šušlja se, da je vzrok naglega povratka nenadna slabost, ki naj bi doletela «vesoljskega novinca» Rukavišnikova. To domnevo pa je demantiral sam ruski vesoljec. V nedeljski tiskovni konferenci, ki so jo imeli takoj po svojem pristanku v Kazahstanu Šatalov, Jelisejev in Rukavišnikov, je dejal, da bliskanje, grmenje in drugi pojavi, ki spremljajo vesoljske polete, močno vplivajo na vesoljce, da pa so ti še kar trenirani prav zato, ker predvidevajo kaj takega. Včeraj pa je na tiskovni konferenci v Moskvi Rukavinšnikov bil še bolj kategoričen, kar zadeva domneve o njegovi slabosti: «V nebenem trenutku nisem imel neugodnih občutkov. Še več, zelo mi je bil všeč občutek prez težnosti.»

Aleksej Jelisejev pa je govoril o velikih problemih, ki nastajajo pri priključitvi dveh različnih vesoljskih vozil. Omenil je tudi, da bodo v primeru trajne kozmične orbitalne postaje nastali še večji problemi, ki bodo zadevali zamenjavo posadke, oskrbo s hrano in z vodo, kar vse predpostavlja veliko dovršenost v priključitvenih mehanizmih.

V vesolju je torej spet ostal le saljut. S tem v zvezi je treba reči, da je ta satelit obsojen na skorajšnjo propast, če je tir ostal tisti, ki so ga prvotno omenili Sovjeti, se pravi 200 km pri perigeju in 222 pri apogeju. V tem primeru bo saljut v roku nekaj tednov prišel v stik z gostejšimi plastmi zemeljske atmosfere in bo nujno zgorel. Možno pa je tudi, da so mu spremenili tir, se pravi da so mu ga zvišali in da se bo spet približal Zemlji, v primeru novega človeškega poleta.

Nekaterim se zdi čudno, da je bilo potrebno poslati v vesolje sojuz s kar tremi možmi posadke za polet, ki je trajal komaj dva dni. Težave, ki nastajajo pri priključitvi dvah različnih ladij, pa so takšne, da je verjetno nujna prisotnost relativno velikega števila tehnikov pri takem poskusu.

Velika materialna škoda pri trčenju dveh vlakov

BEOGRAD, 27. — Na progi Dobojl-Zenica v bližini kraja, kjer se je zgodila pred kratkim železniška nesreča, v kateri je izgubilo življenje 33 potnikov je prišlo danes zjutraj do trčenja dveh tovornih vlakov. Do nesreče je prišlo, ker se vlak štev. 859, ki je prihajal iz Zenice ni ustavil na postaji Jelina temveč je nadaljeval vožnjo proti Vranduku, čeprav je prometnik na postaji dajal znak, da se mora vlak ustaviti. Po izjavi pomočnika strojevodje sta on in strojevodja od utrujenosti zadremala in nista videla znakov prometnika. Pri trčenju je bilo težje poškodovan strojevodja vlaka 859 in lažje poškodovani trije železničarji obeh vlakov. Materialna škoda je občutna. Popolnoma uničenih je bilo deset vagonov s tovorom. Delovnim skupinam kljub naporom in najsodobnejši mehanizaciji, do časa ko poročamo, ni uspelo urediti proge za promet.

Popis prebivalstva v Srbiji

BEOGRAD, 27. — Po prvih rezultatih popisa prebivalstva in stanovanj je imela LR Serbija 1. aprila 8,436.547 prebivalcev vštevši 202.105 oseb začasno zaposlenih v inozemstvu. Od tega je bilo v Vojvodini 1,950.286, v avtonomni pokrajini Kosovo 1,264.755 oseb. V primerjavi s popisom 1961. leta se je število prebivalstva LR Serbije povečalo za 10,4 odst. Največje povečanje je zabeleženo v Kosovu: 29,1 odst. Po istih rezultatih je bilo v Srbiji 1. aprila 2,252.737 gospodinjstev in 2,182.212 stanovanj. Število gospodinjstev se je v primeru z 1961 povečalo za 16,8 odst.

FAŠISTIČNE PROVOKACIJE NA JUGU

Spopadi med študenti na univerzi v Bariju

Policija aretirala štiri visokošolce

BARI, 27. — Na sedežu univerze v Bariju je danes zjutraj prišlo do spopadov med študneti desničarskih in levičarskih organizacij.

Na leposlovni fakulteti je bila študentovska skupščina, ki jo je organiziral «antiimperialistični in antifašistični komite» ob priliki pete obletnice smrti rimskega študenta Paola Rossija. Na dvorišču fakultete se je medtem zbrala skupinica desničarskih skrajnežev, ki so začeli prepevati fašistične pesmi, dokler niso udeleženci skupščine skušali to provokacijo preprečiti.

Uslužbenci univerze so zaprli vhodna vrata, da bi preprečili spopad. To pa jim ni uspelo, ker so fašisti podrli vrata in vdrli v vežo fakultete. Morala je poseči policija, ki je aretirala sedem študentov.

Študnetje so imeli nato zopet skupščino, katere se je udeležil tudi rektor univerze prof. Quagliarello, ki ga je med drugim med skupščino obšla tudi nenadna slabost.

Na univerzi v Bariju je po teh neredih odprt samo en vhod, ki ga stražijo uslužbenci leposlovne fakultete.

Preiskava proti polkovnikoma SS

MILANO, 27. — Milanski preiskovalni sodnik dr. Milone je začel spraševati priče v zvezi z deportacijami italijanskih Judov v koncentracijsko taborišče Auschwitz. Preiskava je naperjena proti bivšima polkovnikoma SS Friedrichu Boshammerju in Ottu Hansu, ki so ju judovske organizacije prijavile in ki sta menda odgovorna za deportacijo 3500 italijanskih Judov.

Nixonu hočejo odvzeti doktorat «honoris causa»

WHITIER (Kalifornija), 27. — Študentski senat univerze v Whittieru zahteva, da odvzamejo predsedniku ZDA Nixonu doktorat «honoris causa», če ne bo v najkrajšem času odpoklical iz Vietnama vse ameriške čete.

Nixon, ki je leta 1935 doktoriral na tej univerzi iz prava, je dobil junija 1969 tudi doktorat «honoris causa».

Gladovna stavka pacifistov

MILAN, 27. — Massimo Mazzanti (22), Francesco Milazzo (23) in Fernando Del Grosso (50) so danes začeli z gladovno stavko, ker jih preiskovalni sodnik milanskega sodišča dr. Amati ni pustil na začasno svobodo. Vsi trije so v zaporu, ker so v preteklem marcu lepili antimilitaristične lepake po milanskih ulicah.

RADIO TELEVIZIJA

SREDA, 28. APRILA 1971

TRST A

7.15, 8.15, 11.30, 13.15, 14.15, 17.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.40 Radio za šole; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Orkester Casamassima; 17.20 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Radio za šole; 18.50 Koncertisti naše dežele; 19.20 Jazz; 19.40 «Gor in dol po sred' vasi»; 20.00 Šport; 20.35 Simfonični koncert; 21.45 Melodije v polmraku.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 16.05 Simfonični koncert.

KOPER

6.30, 7.00, 10.00, 12.30, 14.00, 14.30, 16.00, 17.00, 19.15, 22.30 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Današnji pevci; 9.00 Otroški kotiček; 9.30 «20.000 lir za vaš spored»; 10.05 Juke box; 10.30 Orkester Martin; 11.00 Mali umotvori velikih mojstrov; 12.00, 12.45 in 13.05 Glasba po željah; 15.30 Od Triglava do Jadrana; 16.20 Operne skladbe; 17.30 Spored za otroke; 18.00 Jazz; 19.30 Prenos RL; 22.15 Novo in moderno; 22.35 Komorna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 17.00, 20.00 Poročila; 8.30 Jutranja glasba; 9.15 Vi in jaz; 12.10, 18.00 in 19.30 Plošča za poletje; 14.00 Popoldanska oddaja; 16.00 Spored za otroke; 16.20 Oddaja za mladino; 18.15 Lahka glasba; 20.20 Radijska priredba; 21.10 Nogomet: Juventus-Koeln.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 12.30, 19.30 Poročila; 8.40 Orkestri; 9.50 «Marilyn: Ena ženska, eno življenje»; 10.05 Plošča za poletje; 10.35 Telefonski pogovori; 12.35 «Formula uno»; 14.00 Zakaj in kako; 15.00 Ne vse, toda o vsem; 15.40 Enotni razred; 16.05 «Studio aperto»; 18.45 Uspeli motivi; 20.10 Operne skladbe; 21.00 Spored z Delio Scala; 22.40 Radijska priredba.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.40 Sodobna ital. glasba; 12.20 Vzporedna glasba; 13.00 Medigra; 14.30 Strnjena melodrama; 17.20 Strani albuma; 18.30 Lahka glasba; 19.15 Večerni koncert; 21.30 Mahler 1971.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.15 Sodobna ital. glasba; 10.20 Operne skladbe; 11.00 Medigra; 12.30 Plošče resne glasbe; 13.30 Simfonični koncert; 15.30 Komorna glasba — stereo.

SLOVENIJA

7.00, 9.00, 10.00, 12.00, 17.00, 19.30 Poročila; 6.50 Rekreacija; 8.10 Operna matineja; 9.05 Za mlade radovedneže; 9.20 Iz glasbenih šol; 9.40 Slovenski pevci; 10.15 Pri vas doma; 12.10 Sličice iz jugoslovanske glasbene zakladnice; 12.30 Kmetijski nasveti; 12 40 Po domače; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 Majhen koncert lahke glasbe; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Alfredo Casella: «Italia»; 16.40 Na obisku v studiu 14; 17.10 Jezikovni pogovori; 17.25 Naša glasbena galerija; 18.15 Iz orkestralne zakladnice A. Dvofaka; 18.40 Naš pogovor; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana; 22.15 S festivalov jazza; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Popevke jugoslovanskih avtorjev.

ITAL. TELEVIZIJA

12.30 Kulturna oddaja; 13.00 Italijanska Sever in Jug; 13.30 Dnevnik; 15.00 Kolesarstvo; 17.00 Spored za najmlajše; 17.30 Dnevnik; 17.45 Oddaja za otroke; 18.45 TV razprava; 19.15 Kulturna oddaja; 19.45 Športni dnevnik in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Anketa o razmerju človeka do narave; 22.00 Športna sreda; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.20 «Gli sbandati» — film; 22.40 Medicina danes.

JUG. TELEVIZIJA

8.15 TV v šoli; 13.58 Napoved sporeda; 14.00 Tenis Jugoslavija — Velika Britanija; 17.45 Pika Nogavička; 18.15 Obzornik; 18.30 Zabavna glasba; 19.05 Od filma do filma; 19.20 Po sledeh napredka; 20.00 TV dnevnik; 20.35 Jutrišnji dan gornjega Posočja; 21.25 Gilbert Becaud; 22.15 Poročila.

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

19.05 Barvni monoskop; 19.30 Risanke; 20.00 Dokumentarni film. 20.30 Francoska glasbena oddaja

Sajgonska vlada pošilja z ameriškimi helikopterji okrepitve ogroženi «postojanki 6». Vietnamska osvobodilna fronta poziva borce, naj ne ubijajo ameriških pacifističnih vojakov od katerih se že mnogi borijo baje v vrstah južnovietnamskih partizanov

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

NOGOMET — V NARAŠČAJNIŠKI LIGI

V slovenskem derbiju Brežani podlegli Gaji

Gaja — Breg 2:0 (2:0)

GAJA: Moro, Milkovič, Brass, Zatti, Crissani, Ražem, Bertoni, Grgič, Marc, Milkovič D., Grisoni.

BREG: Ota, Bržan, Žerjal M., Košuta, Pavletič, Samec, Lovriha M., Saksida, Zafran, Lovriha P., Strnad.

Začetek tekme je bil precej uravnovešen in ekipi sta izmenoma napadali nasprotna vrata. Gajevci pa so kmalu prevzeli pobudo v svoje roke in postali zelo nevarni, posebno s krilima. Napadalnost Padričanov je kmalu obrodila dobre sadove in Milkovič je z lepo akcijo zatresel Bregovo mrežo. Ta uspeh je Gajevce še spodbudil, tako da so s podvojeno vnemo pritiskali na nasprotno obrambo, ki se je s težavo branila. Domačini so dosegli drugi gol prav zaradi zmede, ko se je žoga odbila od Košute v vrata in presenetila Oto.

V drugem polčasu so se Brežani bolje znašli in večkrat ogrožali nasprotnikova vrata, vendar gola niso dosegli. Edinstveno priložnost so zapravili, ko jim je sodnik dosodil enajstmetrovko, a Samec je streljal zelo šibko, tako da se je Moro z lahkoto polastil žoge. Tu je bilo praktično tekme konec, ker so bili gostje izmučeni, domačini pa so bili zadovoljni z rezultatom.

* * *

Vesna — Esperia 3:0 (2:0)

STRELCI: p.p. Caharija (2), d.p. Tence.

VESNA: Darko Košuta; Pradal, Štefančič; Tamaro, Coglievina, Darko Košuta II; Zlatič, Vidoni, Caharija, Valente, Tence.

ESPERIA: Gerboni; Decandia, Babicchio; Facchini, Ruggiero; Michelazzi, Attanasio, Volpi, Petroni, Cassanelli.

SODNIK: Maiole iz Trsta.

Kriška naraščajniška enajsterca nadaljuje svojo zmagovito pot. Križani so namreč v nedeljo odpravili svojega nasprotnika s prepričljivim izidom 3:0. Naj omenimo takoj, da bi bil izid lahko še izdatnejši, če bi domačini odločneje igrali v drugem polčasu. Umevno pa je, da so se zadovoljili že z dvema golama razlike in so ohranili sveže moči za bodoča zahtevnejša srečanja.

Kriški nogometaši so tudi v nedeljo pokazali lepo in enostavno igro, ki je popolnoma zmedla tehnično skromne nasprotnike. Križani so se požtrvovalno vrgli na vsako žogo predvsem v prvem delu igre. V prvem polčasu so praktično že odločili srečanje z dvema goloma Livija Caharije, ki je tudi v nedeljo potrdil svoje velike sposobnosti. Caharija je bil namreč stalno trn v peti za nasprotno obrambo in je večkrat tudi neposredno režiral igro. Po našem mnenju pa je v nedeljo še bolje od Caharije igral Valente, ki je bil na sredini igrišča pobudnik vseh akcij svojega moštva. Valente ima izreden smisel za režiserja in, kar je važno, ima tudi prirojeno tehniko. V obrambi je bil prosti branilec Darko Košuta nepremagljiv.

Toda tudi ostali so se požrtvovalno branili in so pripomogli k tej ponovni zmagi. Vesna je tako ohranila prvo mesto na lestvici in vse kaže, da bo igrala vlogo glavnega junaka skozi vse prvenstvo.

Kaj bi še povedali o nedeljski tekmi kot to, da je bila Vesna premočan tekmec za tehnično skromnega nasprotnika. Igralci Esperie so namreč le redkokdaj prekoračili sredino igrišča, skoraj nikoli pa niso ogrožali kriških vrat.

Skratka, prepričljiva in zaslužena zmaga Križanov in še eno zadoščenje za trenerja Gardinija, ki požrtvovalno pripravlja to moštvo, pa tudi za navijače, ki navdušeno sledijo ekipi.

b. l.

* * *

Primorje — CGS 1:1 (0:1)

PRIMORJE: Kemperle, Milič, Husu S. (Šegina), Štoka, Štrekelj, Zanella, Verginella, Verša, Husu G., Blažina, Černjava.

Primorje je v nedeljo igralo neodločeno z ekipo CGS na svojem igrišču. Izid je vsekakor pravičen, saj so gostje dobro igrali v napadu in na sredini igrišča, medtem ko so skušali Prosečani prizadeti nasprotno obrambo s hitrimi protinapadi. Mokro in spolzko igrišče je precej oviralo tekmo. «Rdeče - rumeni» niso v nedeljo pokazali vsega kar znajo. Vratar Kemperle je bil negotov in je, skupaj s Štrekljem, kriv za prejeti gol. Tudi Sergij Husu se v obrambi ni znašel in je večkrat dovolil nasprotniku nevarne akcije. Zelo dobro pa je zaigral desni branilec Milič, ki je tudi pomagal na sredini igrišča, in dosegel gol. Presenetil je Verginella, ki je bil vedno prisoten, kjer so ga najbolj potrebovali. Tudi napad je igral zadovoljivo, saj je večkrat zaposlil nasprotnega vratarja.

CGS je potrdil, da je trenutno v dobri formi, zlasti napad, ki pa je naletel v proseški obrambi na trd oreh, saj je dosegel gol le zaradi vratarjeve napake. Primorje je v začetku tekme podcenjevalo nasprotnika in začelo s počasnim tempom, kar so gostje izkoristili in se večkrat nevarno približali vratom. Domačini so kmalu razumeli, da ne smejo prepustiti pobude nasprotniku in so začeli nevarno napadati. Sredi prvega polčasa je CGS zatresel slovensko mrežo. Levo krilo je streljalo z roba kazenskega prostora, Kemperle je zdrsnil in žoga se je zakotalila v mrežo. Gol je «zdramil» Prosečane, ki so pospešili ritem igre, vendar jim v prvem delu ni uspelo izenačiti. V drugem polčasu so gostje še vedno napadali, domači pa so odgovarjali s hitrimi protinapadi. Husu Gabrijel je imel edinstveno priložnost, da bi izenačil, a vratar je odbil njegov strel v kot.

«Rdeče - rumeni» so dosegli gol deset minut pred koncem, ko je Milič s paraboličnim strelom ukanil vratarja.

M. K.

* * *

Sovodnje — Virtus 1:1 (1:0)

SOVODNJE: Devetak, Marušič, Cijan, Petejan, Cevdek, Brnik, Herič, Marson, M. Cotič, J. Cotič, Batistič.

Sovodenjski naraščajniki so znova prepustili točko nasprotni ekipi na lastnem igrišču. Goriška Virtus, ki je zadnje nedelje precej napredovala, je uspešno kljubovala gostiteljem. Ti so prešli v vodstvo ob koncu prvega polčasa po zaslugi Klavdija Marsona. Goriški vratar se je ob tej akciji poškodoval, tako da so gostje igrali v desetih v drugem delu igre. Domačini pa niso znali izrabiti te priložnosti, pač pa so celo dovolili Virtusu, da izenači.

— jo —

* * *

MLADINCI

Arsenale — Breg 7:0 (2:0)

BREG: Predonzani, Ota K., Strnad, Žerjal, Martini, Krmec M., Krmec W., Savič, Ota W.

Brežani so stopili na igrišče v devetih, tako da je bilo njihovo upanje za uspeh zelo medlo. V prvem polčasu so se še kar uspešno branili, a ko je sodnik izključil Krmca zaradi grobe igre, so bile vrzeli prevelike, da bi jih lahko zamašili.

O tekmi nimamo kaj povedati, če ne to, da je Arsenale stalno prevladoval in «plave» dobesedno nadkrilil.

IST

* * *

ZAČETNIKI

Rosandra — Breg 0:5 (0:3)

BREG: Ota (Petaros), Novello, Bržan, Košuta, Žerjal, Pavletič (Strnad), Lovriha A., Lovriha M., Zafran, Lovriha P., Crevatin.

Brežani so z lahkoto osvojili drugo tekmo v prvenstvu najmlajših. Dejansko je igra potekala v smeri enih vrat in najboljši igralec Rosandre je bil vratar, ki je pogumno branil svoja vrata. Najboljši med Slovenci so bili Pavletič, Zafran in Lovriha A. Igrišče je bilo zelo blatno in tekmo je motil rahel dež. Brežani so takoj v začetku pokazali, da bolje obvladajo žogo. «Plavi» so dosegli prvi gol v peti minuti, ko je Zafran lepo podal žogo Pavletiču, ki je z lepim strelom zatresel mrežo. Minuto kasneje so gostje zadeli prečko, odbita žoga pa je postala plen vratarja. Kmalu nato je Pavletič le za las zgrešil vrata. V 15. minuti je sodnik dosodil Bregu kazenski strel. Lovriha je z roba kazenskega prostora lepo ukanil nasprotnega vratarja in dosegel drugi zadetek.

Igra se je stalno odvijala na Rosandrini polovici. Domačini so imeli le redke priložnosti, da bi šli v protinapad in še te so se izjalovile daleč od Bregovih vrat. Tretji gol je dosegel znova Pavletič z lepo osebno akcijo. Do konca prvega dela je ostalo stanje nespremenjeno.

V drugem polčasu je Strnad zamenjal Pavletiča in kmalu nato je Petaros prevzel Otovo mesto v vratih. Breg je povečal svojo prednost takoj v prvi minuti igre, ko je Strnad preigral nasprotno obrambo z vratarjem vred in potisnil žogo v nezavarovana vrata. Peti in zadnji gol je dosegel Zafran v 5. minuti. Slovenski igralci so nato le za las zapravili še nekaj ugodnih priložnosti, posebno ker so napadali z osebnimi akcijami. To dejstvo dokazuje, da so nekateri igralci še nezreli in se ne zavedajo pomena skupne igre.

IST

KOŠARKA

RIM, 27. — Od 1. do 6. maja bo v Rimu italijansko univerzitetno košarkarsko prvenstvo, katerega se bodo udeležile sledeče ekipe: Trst, Rim, Milan, Pisa, Benetke, Bologna, Neapelj, Siena, Padova, Firence, Messina in Catania. V trialski reprezentanci bo igral tudi Borov član Adrijan Zavadlal.

TENIS

SANTIAGO DE CHILE, 27. — Brazilija se je z zmago nad Čilom uvrstila v finale južnoameriškega področja v tekmovanju za Davisov pokal.

ATLETIKA

TEL AVIV, 27. — 800 atletov iz 25 držav se bo udeležilo devetih makabejskih iger, ki bodo v Izraelu od 29. aprila do 5. maja letos.

PODVODNI RIBOLOV

Tržaški klub za podvodni ribolov Sub Mares bo 30. maja organiziral v Rovinju mednarodno tekmovanje v podvodnem ribolovu, veljavno za 8. pokal Tergeste. Tekmovanje bo veljalo za italijansko prvenstvo.